NEVELÉSI PROGRAM

INTÉZMÉNY NEVE:
HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI SZC
SZENTESI ZSOLDOS FERENC TECHNIKUM

6600 SZENTES
SZENT IMRE HERCEG U. 1.
63/562-336

2024.

TARTALOMJEGYZÉK

1.1. ZSOLDOS FERENC (1832-1905) 4

2. NEVELÉSI PROGRAM 5

2.1. A SZAKMAI OKTATÁS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI 5

2.1.1. Alapelvek – az iskola küldetése 5

2.1.2. Szakmai oktatás pedagógiai alapelvei 6

2.1.3. A nevelő-oktató munka céljai 7

2.1.4. A nevelő - oktató munka feladatai 8

2.1.5. A feladatok teljesítéséhez szükséges eszközeink és eljárásaink 8

2.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK 10

2.2.1. Iskolánk személyiségfejlesztésének lehetőségei és jellemzői 10

2.2.2. A személyiségfejlesztés színterei 11

2.2.3. A személyiségfejlesztés területei 13

2.3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK 14

2.3.1. A közösségfejlesztés pedagógiai alapelvei 14

2.3.2. Az osztályközösségek meghatározó szerepe 15

2.3.3. A hagyományok szerepe a közösségfejlesztésben 16

2.3.3.1. Kulturális és sport hagyományaink 16

2.3.3.2. Beiskolázási hagyományaink 16

2.3.4. A közösségfejlesztés egyéb hagyományos színterei, rendezvényei 17

2.3.4.1. Gólyaavató 17

2.3.4.2. Szalagtűző ünnepség 17

2.3.4.3. Ballagás 18

2.3.4.4. Zsoldos Nap 18

2.3.5. A tanulók közösségeivel és a diákönkormányzattal kapcsolatos közösségfejlesztő tevékenység, különös tekintettel a diákönkormányzatot segítő oktató pedagógiai tevékenységére 18

2.3.6. Az együttműködések fejlesztésének lehetőségei 18

2.4. AZ OKTATÓ, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI 19

2.4.1. Az oktató legfontosabb feladatait az alábbiakban határozzuk meg: 19

2.4.2. Az osztályfőnökök egyéb feladatai 22

2.5. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE 23

2.5.1. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok 23

2.5.2. Hátrányos helyzet és veszélyeztetettség 23

2.5.2.1. Hátrányos helyzetűek 23

2.5.2.2. Veszélyeztetettség 24

2.5.3. Az iskolai ifjúságvédelmi tevékenység céljai 24

2.5.4. Az ifjúságvédelmi tevékenység feladatai 24

2.5.4.1. Általános gyermekvédelmi feladatok 24

2.5.4.2. Pedagógiai tevékenységek 25

2.5.4.3. Az iskola oktatóinak gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai 26

2.5.4.4. Kapcsolattartás, kapcsolatok kiépítése 27

2.5.5. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek 27

2.5.5.1. Törvényi keretek 27

2.5.5.2. A beilleszkedési nehézségek feltárása 27

2.5.5.3. Pedagógiai eszközök, módszerek, tevékenységek a beilleszkedés segítésére 28

2.5.5.4. Módszertani ajánlások a foglalkozásokhoz 29

2.5.5.5. Javaslat az ellenőrzéshez, értékeléshez 30

2.5.6. Az egyéni tanulmányi rendben tanuló tanulókkal kapcsolatos oktatói tevékenységek helyi rendje 30

2.5.7. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek -képességfejlesztés, tehetséggondozás, felzárkóztatás, értékközvetítés 31

2.5.8. A tehetséggondozás iskolai feladatai ... 31
2.5.9. A tanórán kívüli tevékenységek szerepe a képességfejlesztésben, a tehetséggondozásban ... 32
2.5.10. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program ... 33
2.5.10.1. A tanulókat megismerő (feltérképező) tevékenység ... 33
2.5.10.2. A tanulókat segítő tevékenységek ... 33
2.5.10.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásával kapcsolatos céljaink ... 34
2.5.10.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásával kapcsolatos feladataink ... 34
2.5.10.5. A felzárkóztatási program értékelése ... 34
2.5.11. Integrált nevelés - oktatás ... 35
2.5.12. Dobbantó program és műhelyiskola ... 36
2.5.13. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység ... 37
2.5.13.1. Hátránykompenzáció ... 37
2.5.13.2. A tanulók szociális helyzetén alapuló igazgatói döntések előkészítésével kapcsolatos feladatok ... 38
2.6. A TANULÓK SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAINAK RENDJE ... 38
2.7. A TANULÓNAK, A KISKORÚ TANULÓ TÖRVÉNYES KÉPVISELŐJÉNEK, AZ OKTATÓNAK ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREINEK KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁI ... 39
2.7.1. A szülők, a tanulók és az oktatók együttműködésének formái ... 39
2.7.1.1. Az együttműködésben résztvevő szervezetek formái ... 40
2.7.1.2. Az iskola és a szülők közötti együttműködés legfontosabb területei ... 40
2.7.1.3. Együttműködési keretek a szülők és az iskola között ... 40
2.7.2. Együttműködési keretek az iskola és a kollégium között ... 40
2.7.3. Együttműködési keret a Diákönkormányzattal ... 40
2.7.4. Kapcsolat az általános iskolákkal ... 40
2.7.5. Kapcsolattartás a Szegedi Pedagógiai és Oktatási Központtal ... 41
2.7.6. Együttműködés a gyakorlati helyet biztosító cégekkel, vállalkozásokkal, duális partnerekkel 41
2.8. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ÉS AZ ALKALMASSÁGI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI, SZABÁLYAI ... 42
2.8.1. A vizsgaszabályzat célja, hatálya ... 42
2.8.2. Osztályozó vizsga ... 42
2.8.3. Különbözeti vizsga ... 43
2.8.4. Javítóvizsga ... 43
2.8.5. Pótló vizsga ... 43
2.8.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga ... 43
2.8.7. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei ... 44
2.8.8. Írásbeli vizsgák általános szabályai ... 44
2.8.9. A szóbeli vizsga általános szabályai ... 45
2.8.10. Gyakorlati vizsga általános szabályai ... 45
2.8.11. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje ... 45
2.8.12. Alkalmassági vizsga ... 45
2.9. A FELVÉTEL, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI ... 46
2.9.1. Belépés az iskola induló évfolyamára ... 46
2.9.2. Az intézménybe lépés más iskolából az iskola felsőbb évfolyamaira ... 46
2.9.3. Az iskolán belüli átlépés más osztályba, csoportba ... 47

3. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM ... 48

3.1. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS ... 48
3.1.1. Az iskola egészségfejlesztési célja: ... 48
3.1.2. Az egészségfejlesztés tartalma ... 48
3.2. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK ... 49
3.3. EGÉSZSÉGNEVELÉS ... 50
3.3.1. Az iskolaorvos, védőnő szerepe az egészségnevelésben: ... 50
3.4. TESTNEVELÉSI ÓRÁK, MINDENNAPOS TESTNEVELÉS ... 51
3.4.1. A tanulók fizikai állapotának mérésére használt módszerek ... 51
3.5. FELVILÁGOSÍTÁS ÉS SZEMLÉLETFORMÁLÁS ... 52

1.1. Zsoldos Ferenc (1832-1905)

Zsoldos Ferenc – annak a Zsoldos családnak a tagja, amely nagyon sokat tett Szentes iparosításáért, a tanoncoktatás fejlesztéséért. Gőzmalom, téglagyár, fűrésztelep-tulajdonos, fakereskedő. Csongrád vármegye törvénytestületének tagja volt. Zsoldos Ferenc szorgalmas munkája, kitartása és kifogyhatatlan ötletei által vált egyszerű ácssegédből, fakereskedőből, a város legjelentősebb nagyiparosává. Sikertörténete már önmagában is tiszteletet parancsol, de ahhoz az őszinte közmegbecsüléshez, amely őt és családját övezte pusztán az üzleti életben elért sikeresség nem lett volna elegendő. Ennek kivívását elsősorban a szülővárosáért, annak fejlődéséért, hírnevének növeléséért, valamint szűkebb szakmai közösségéért végzett három évtizedes közéleti munkásságának köszönhette. Dolgos, tevékeny, eredményekben gazdag életével és a városért végzett munkájával példát mutathat fiatalságunknak.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. A SZAKMAI OKTATÁS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

2.1.1. Alapelvek – az iskola küldetése

Iskolánk technikum, szakképző iskola melynek feladata az általános műveltséget megalapozó, érettségi és szakmai vizsgára, valamint felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés és oktatás biztosítása, a munkába álláshoz és az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek nyújtása.

Szakképző intézményként olyan versenyképes kínálattal várja a tanulókat, amelyek biztosítják, hogy képességeiknek, érdeklődésüknek személyiségüknek megfelelően tanulhassanak.

Korszerű ***technikumként*** széles alapműveltséget nyújt, s egyenrangúan kezeli a közismereti, a szakmai előkészítő és a speciális szakmai képzést. ***Szakképző iskolaként*** az ágazati szakmai alapozás után meghatározott irányú speciális szakmai képzést biztosít. Az érettségi vizsgával minden irányban fenntartja a továbbhaladás lehetőségét, s felkészít a szakirányú továbbtanulásra is.
A jelenlegi technikum programját alapvetően meghatározzák a közismereti tantárgyak kerettantervei, valamint a szakmai tantárgyak esetén a képzési kimeneti követelmények és programtervek. A szakképző iskolai program alapját az Oktatási Hivatal honlapján megjelent központi kerettanterveken alapuló helyi tanterv, valamint a szakmák központi programjai képzik.

Az iskola *képzési céljai és funkciói* a fent részletezett önmeghatározásból adódnak. Nevezetesen, a szakirányú továbbtanulás. A kimeneti szakmai képesítéseket az iskola jogi és szakmai jogosítványai, ill. a mindenkori piacgazdaság változó igényei befolyásolják.

A HSZC Szentesi Zsoldos Ferenc Technikum küldetésének tekinti a jelen gazdasági helyzethez igazodva a munkaerőpiac által igényelt tudásalapú szakemberek képzését gépészet, épületgépészet, elektronika és elektrotechnika, építőipar, kreatív, rendészet és közszolgálat, szépészet, kereskedelem, specializált gép- és járműgyártás ágazati területen.

Intézményünk olyan szakembereket nevel, akik megállják a helyüket a mai elvárásoknak megfelelően a munkaerőpiacon. Megfelelő szakmai tapasztalatszerzés után önálló cégalapításra is képesek és munkaadó, illetve gyakorlati képzőhelye legyenek a feltörekvő nemzedéknek.

Gyakorlati képzések megvalósulásában közvetlen kapcsolatot alakítottunk ki a Szentesi Ágazati Képzőközponttal. Több környékbeli és helyi székhelyű vállalkozás együttműködik, mint duális partner a gyakorlati szakmai oktatás megvalósulásában.

A diákok speciális nevelési, tanulási igényeihez alkalmazkodunk, oktatóink ez irányú továbbképzéseken vesznek részt.

Szakmai oktatóink hozzák magukkal a versenyszférából a korszerű ismereteket, az innovatív szemléletet és a legújabb oktatói módszereket. Oktatóink felveszik a versenyt a mai generációk által diktált változásokkal, és készek a rugalmas és differenciált oktatásra.

Oktatóink tanulóközpontú, empatikus, segítő hozzáállásúak, mellyel hozzájárulnak a tanulók fejlődéséhez. Segítségükkel igyekszünk leküzdeni diákjaink szociokulturális hátrányait.

Intézményünkben három épületben folyik a szakmai oktatás. Tantermeinkben vonzó digitális környezetet teremtünk a lehetőségeinkhez képest. Tanulóink a legmodernebb eszközökkel sajátíthatják el a szakmai alapokat.

2.1.2. Szakmai oktatás pedagógiai alapelvei

Az alapelvek megfogalmazásában a hagyományok, az embereszményről körvonalazható kép, a nevelési és működési elképzelések határoztak. Mindezek alapján Nevelési Programunk az alábbi *alapelveket* rögzíti:

- Biztosítjuk tanulóink számára a sokszínű tájékozódás lehetőségét, a különböző gondolati rendszerek megismerését.
- Felelősségvállalás a tanulóink testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének biztosításáért.
- Komplex pedagógiai felelősség a tanulói közösségek kialakításáért és folyamatos fejlesztéséért.
- Harmonikus oktató - diák kapcsolat kialakítása, amelyben kiemelten fontos szerep jut a kölcsönös bizalomnak, a megértésnek és az egymás iránti tiszteletnek.
- A tanulóink jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása.
- Intenzív együttműködés tanulóink szüleivel, illetve a szülői közösségekkel.
- Szilárd értékrendet, az életkori sajátosságokhoz szabott, konkrét társadalmi kapaszkodókat akarunk nyújtani diákjainknak.
- Nyitottak vagyunk az új pedagógiai módszerek irányában.
- Csak közösen vállalható célokat állítunk az oktatótestület elé, s csapatmunkára építünk.
- Az iskola jelenlegi képzési rendszerének keretein belül hajtjuk végre fejlesztési elképzeléseinket.
- Gyermekközpontúságot, teljesítményre ösztönző tanítást hirdetünk.
- Helyi tantervünket a kerettantervek és az ágazatainkat érintő képzési és kimeneti követelmények és programtantervek figyelembevételével határoztuk meg.

2.1.3. A nevelő-oktató munka céljai

Az iskola ***nevelési célkitűzései*** a rögzített alapelvek, a megegyezésen alapuló elképzelések, korunk modern emberi elvárásai, valamint a képzési modell alapján határozhatók meg. A kitűzhető célok az embereszményre, az oktatás-nevelés folyamatára és az iskola működtetésére vonatkoztathatók. A célok egyik része a bemenetre, másik csoportja a kimenetre, illetve a pedagógiai folyamat egészére irányul. Közös céljaink az alábbiak:

- Évente frissített beiskolázási programmal, megfelelő vonzerővel biztosítjuk a minőségi tanulói utánpótlást.
- Korszerű alapműveltség, tudatos orientáció, széles körű szakmai alapozás és speciális szakmai képzés megvalósításával innovatív tudást alakítunk ki a tanulókban.
- Közismereti és szakmai területen lehetőségeinktől függően felkínáljuk a választás lehetőségét, biztosítjuk az érettségire, a szakirányú továbbtanulásra és a szakmai vizsgákra történő felkészítést (évfolyam fakultációval, emelt szintű érettségire való felkészítéssel stb.).
- Minden tanulónk számára biztosítjuk valamilyen szakmai képesítés megszerzésének lehetőségét.
- Ismeretközvetítés és szakmai képzés.
- Törekszünk a tanulás megtanítására, az eredményes tanulási módszerek és technikák elsajátíttatására.
- Feladatunknak tekintjük a tanulók felzárkóztatását, és a tanulási és magatartási hátrányok csökkentését.
- Változatos módszerekkel tovább fejlesztjük a tehetséggondozást.
- Meghatározó célnak tekintjük, hogy tanulóink az általános műveltség és a szakmai ismeretek birtokában a munkaerőpiacon és a továbbtanulás területén egyaránt sikeresen érvényesülhessenek.
- Közösségteremtő erőnek tekintjük a szilárd értékrendet, a humanista elkötelezettséget, a toleranciát, az egészséges lokálpatriotizmust és az ezekből származtatható modern hazafiságot.
- Tanítványaink váljanak egészséges felnőtt személyiséggé, akikre jellemző a harmónia, a testi és lelki egészség, és az egymás iránti tolerancia.
- Törekszünk a nemzeti kultúra ápolására és közvetítésére.
- Tanítványaink legyenek nyitottak az emberi értékekre, váljanak autonóm személyiséggé.
- Eredményeink alapján megerősítjük tekintélyünket és helyünket Európában és a nagyvilágban.
- Törekszünk az előítéletektől mentes, felelősségteljes gondolkodású, alkotószellemű, kiegyensúlyozott személyiségű, fegyelmezett magatartású és mindenkor szavahihető tanulók nevelésére.
- Minden helyzetben törekszünk a problémák nyílt, őszinte feltárására és megbeszélésére.
- Az érdeklődés felkeltésével és ébrentartásával a tárgyi tudás elmélyítését, rendszeres szerepeltetéssel a kommunikációs készség fejlesztését célozzuk meg.
- A tanári szabadság tiszteletben tartása mellett, egy szabályokban lefektetett, kiszámítható és egységesítést közelítő értékelési rendszert alkalmazunk.
- Törekszünk a felnőttek és a diákok „jólétének” kialakítására.

- Tudatosan vállaljuk és ápoljuk az iskola értékes hagyományait, s újak kialakítására törekszünk.
- Tanítványaink tanúsítsanak olyan magatartást és viselkedjenek úgy, amelyben kifejezésre jut az együttműködés és a felelősségtudat.

A célok meghatározzák a követendő stratégiát, a gyakorlati eljárások összességét. A célkitűzések maradéktalan megvalósítását a mindenkori tanulói összetétel befolyásolja.

2.1.4. A nevelő - oktató munka feladatai

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapműveltség elsajátítását, majd a megfelelő színvonalú szakmai képzést, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez és a további ismeretek megszerzéséhez szükségesek.
- Alapokat nyújtani a szakmai képzéshez.
- Emelt szintű érettségire való felkészítés.
- Felkelteni az ismeretszerzés iránti vágyat.
- Tiszteletet ébreszteni az emberi értékek – tárgyi, művészeti, erkölcsi – iránt.
- Olyan tudatformálás, amely a tanulót megtanítja a környezettel való tudatos együttélésére, a környezetbaráti életvitelre.

Kiemelt feladatoknak tekintjük ezen belül:

- a tehetséggondozást,
- a műveltségbeli hátrányok leküzdését,
- a társadalmi beilleszkedés segítését,
- az egészséges életmód igényének kialakítását,
- a természet szeretetét és tiszteletét,
- a környezettudatos nevelést,
- a problémamentes életmodell kialakítását,
- a személyiségfejlesztés, a pozitív életszemléletre való képesség tanítását.

2.1.5. A feladatok teljesítéséhez szükséges eszközeink és eljárásaink

A nevelési - oktatási feladataink megvalósítását szolgáló módszerek messzemenően összhangban vannak az iskolánkban hangsúlyozottan szerepet kapó nevelői szabadsággal. A meglévő eszközök használata pedig részben a pedagógiai kulturáltság, másrészt pedig a rendelkezésre álló feltételek függvénye.
Lehetséges eszközök, eljárások:

- az egyes tantárgyak helyi tanterve alapján a lakóhely bemutatása tanórákon;
- a szülőföld, a nemzeti parkjaink, a Világörökséghez tartozó helyek, valamint a helytörténet, a néprajz, a népzene megismertetése, és ezen témakörökhöz kapcsolódó vetélkedők, kiállítások szervezése;
- tanulmányi kirándulásokon e fenti célokat szolgáló múzeumlátogatások, kiállítások megtekintése;
- nemzeti ünnepeink iskolai szintű megünneplése;
- korrepetáláson, a felzárkóztató foglalkozásokon a tanulók egyénre szabott tanulási módszereinek kialakítása;
- olyan foglalkozások szervezése, ahol a tanulási technikák bemutatására sor kerülhet, segítséget adva e technikák elsajátításához (elméleti és gyakorlati feladatok);

- az egyéni motivációt segíti a tanulás élményének bemutatása, a siker közösség előtti elismerése;
- álláskeresési technikák megismertetése;
- előadások szervezése, ahol a vállalkozások, cégek vezetői elvárásaikról tájékoztatják diákjainkat a munkába állás előtt;
- gazdálkodó szervezetek, pénzintézetek, egészségügyi és szociális intézmények, meglátogatása;
- állásbörzék felkeresése;
- nyílt napokon és szakmai bemutatókon való részvétel;
- a mentális egészség, a belső lelki harmónia megteremtését segítő délutáni foglalkozás;
- egészségmegőrző programok (szabadidős) szervezése az egészséges táplálkozásról, mozgásról stb.;
- védőnői fogadóóra (személyes beszélgetés a tanulókkal);
- bűnmegelőzési fogadóóra;
- pszichológusi fogadóóra (személyes beszélgetés a tanulókkal);
- oktatók felkészítése az életvezetési ismeretek oktatására az osztályfőnöki órákon.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlődés az ember egész életét átszövő, életkori ciklusaitól és életeseményeitől függő, hol gyorsabban, hol lassabban ható folyamat. Személyiségünk alapvetően interperszonális kapcsolataink történései útján fejlődik.

Iskolánk pedagógiai tevékenységének meghatározó *célja* a tanulók személyiségének, a bennük rejlő sokirányú fejlődési lehetőségeknek minél teljesebb kibontakoztatása. A nevelési folyamat *eszköz,* amely áthatja az oktatás teljes rendszerét, személyiségformáló erővel hat. E folyamat egyik sarkalatos pontja az értékközvetítés, amely közösségfejlesztő és individuális fejlesztő funkciót tölt be. A személyiségfejlesztés alapvető *feladata* a személyiség ösztönző funkciójának fejlesztése, a magasrendű szükségletrendszerek kialakítása, az értékközvetítés, amely az iskolában a nevelés és oktatás együttes hatásával valósulhat meg. A személyiségfejlesztés alapvető színtere a gyerekközpontú iskola, ahol az oktatási folyamat minden lehetőségét fel kell használni a nevelési célkitűzések teljesítése érdekében.

Az iskolai nevelés szinte beágyazódik a gyermeki tevékenység folyamatába, az egyén *konstruktív életvezetésére* irányul, s új, fejlesztő jellegű magatartásformák kiépítését célozza meg. Ha az iskolai élet tudja az egyén tevékenységének repertoárját fejleszteni, akkor a személyiségfejlesztés területén eredményt érhetünk el.

Minden nevelési feladat magatartási követelményeket tartalmaz, a nevelő hatás sokszor indirekt módon érvényesül.

2.2.1. Iskolánk személyiségfejlesztésének lehetőségei és jellemzői

- Az iskola széles tevékenységkínálatával, változatos pedagógiai módszereivel, személyiségfejlesztő oktatásával az élményszerzés örömét szeretné megvalósítani.
- Az oktató - nevelő tevékenység kialakítja a konstruktív szokások (olvasás, munka, kulturált szórakozás stb.) rendszerét, s tudatosan vállalja, hogy az egyik legfontosabb emberi érték a konstruktív életvezetés. Jól ellátott könyvtár áll a tanulók rendelkezésére.
- Az oktatói testület vállalja az oktató hatékony modellközvetítő szerepét, mint a személyiségformálás egyik legfontosabb eszközét.
- Az iskola pedagógiai tevékenységével fejleszti a tanulók motivációs bázisát, s törekszik az intellektuális tevékenység megszerettetésére, a permanens önképzés szükségletének kialakítására.
- Az iskola nevelői tevékenységében törekszik a családi szocializációban mutatkozó hiányok pótlására: a morális magatartás, a társas viselkedési normák elsajátítására, a viselkedési készlet gyarapítására, a segítő, karitatív, egymást tisztelő, empátiás magatartás kiépítésére, az illemszabályok betartására.
- Az iskola lehetőséget és teret enged a kreatív kezdeményezéseknek, sokoldalúan felkészíti tanulóit a teljesítményhelyzetekhez való alkalmazkodásra (tehetséggondozó szakkörök, tanulmányi versenyek, pályázatok).

- Az intézményben folyó nevelés hangsúlyt fektet az önismeret-fejlesztésre (önismereti órák, boldogságórák, osztályfőnöki órák, iskolán kívüli lehetőségek formájában).
- A különböző szakkörök működtetésével, a színvonalas iskolai ünnepélyekkel a tanórai tevékenységen túl is lehetőség nyílik az intellektuális, esztétikai és érzelmi nevelés fejlesztésére.
- Az oktatói testület minden területen fejleszti a hatékony kommunikációt, a véleményalkotást, a döntéshozatal, a problémamegoldás, a magabiztosság képességeinek gyakorlását (szóbeli feleletek, versenyek, diákönkormányzati feladatok).
- Nevelési programunk hazaszeretetre, a kulturális értékek megbecsülésére, értékóvó magatartásra, a természet megvédésére nevel (ünnepélyek, versenyek), fejleszti a közösségi érzést, a sportszellemet.
- Nevelési rendszerünk - a gyermekvédelem lehetőségeivel is élve - pedagógiai módszereivel segíti a személyiségfejlődésben zavart szenvedő tanulókat.
- A fentiek teljesülése érdekében az oktatási - nevelési folyamatunk a következőkre irányul:
  - széles teret adjon a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának, s ezek összhangjának,
  - fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, erősítse akaratukat,
  - segítse őket életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításában, saját jövőképük megfogalmazásában, tehetségük kibontakozásában,
  - nevelje őket hazaszeretetre, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartására, a hazai és egyetemes emberi kultúra kincseinek értékelésére.

2.2.2. A személyiségfejlesztés színterei

Ahhoz, hogy a személyiséget fejleszthessük, fel kell tárni annak az értékkategóriákhoz való viszonyát, rá kell mutatnunk az értékválasztás tendenciáira, irányaira, valamint el kell végezni az értékrendszer jellemzőinek kiemelését, bemutatását.

Mindezekre kitűnő lehetőség nyílik, ha a tanulók szabadidejét a tanítási, tanulási tevékenységgel összefüggésben tervezzük. Így a megszerzett élmények alapján fejlődik az érzelmi életük, kielégíthetjük az egyéni érdeklődésüket és kibontakozhatnak a látens képességek.

A művelődési - tanulói tevékenység a szakköri, a szaktárgyi versenyek széles köréből kerülhet ki.

A művészeti és tudományos művelődés a múzeumok, a színházak, a mozik, a hangversenyek rendszeres látogatására épülhet, amelyeket lemezhallgatással és ismeretterjesztő előadások szervezésével tehetünk kompletté.

A *testnevelés* órákat egyéb sportolási és testedzési formákkal színezhetjük. Mindezek formálják az akaratot, a jellemet, valamint társas kapcsolatok, barátságok szövődhetnek.

Az elméleti és gyakorlati foglalkozásokon az iskolai cél- és feladatrendszer keretein belül elemző, értékelő munkát kell végeznünk.

A harmonikus lelki egészség kialakulásán túlmenően a korai tehetségek felismerése is eredményként regisztrálható.

A gondosan tervezett foglalkozások a fiatalok között pozitív irányú kötődéseket eredményezhetnek, amelyek elősegítik a szocializációs folyamatokat, illetve a társadalmi beilleszkedést.

Mindezek hatására a fiatalok tudásszintje növekedik, amely a szubjektum azon képessége, amely segítségével képes adekvát módon értelmezni a külvilág ingerhalmazát.

Boldog Iskola

A Jobb Veled a Világ Alapítvány által működtetett Boldogság Intézet pályázatára jelentkezve, intézményünk a „Boldog Iskola" cím elnyerését tűzte ki célul a 2023/2024-es tanévben. Az Alapítvány 2014-ben indította el Boldogságóra programját, melynek fővédnöke Prof. Dr. Bagdy Emőke. A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget. A boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint, hogy lehetőséget adjon a testi-lelki egészség megtartásához szükséges tényezők tanulmányozására és tudatosítására. A pályázat által kínált módszer segít abban, hogy a programban résztvevő gyermekek olyan technikákat tanuljanak, amelyek segítséget adnak számukra a mindennapi életben. Létrejön egy fantasztikus közösség, akik különböző megküzdési stratégiákat sajátítanak el, amelyeket különböző problémás helyzetekben tudnak alkalmazni. A havi rendszerességgel megtartott „Boldogságórák" csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat, így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolában is jobban teljesítenek. Ezen kívül személyiségfejlesztő és boldogságszint növelő technikákat tanulnak, valamint a pozitív megerősítés kihat önismeretük egészséges fejlődésére, teljesítményükre, eredményeikre és kapcsolataikra. A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára. Intézményünk a pályázati feltételeknek megfelelően a 2023/2024-es tanévben egy tanulócsoportot von be a programba, havonta egy boldogságóra megtartásával. A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

Az egyes témakörök sorrendben:
1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

A program szelleme szerint minden pedagógusnak törekednie kell arra, hogy

- érdekesek legyenek a tanórák;
- az osztály összetartását fokozni kell;
- személyiségfejlesztésre legyen lehetőség;
- a jobb legyen a viselkedés, és jó kapcsolatokat alakítsunk ki;
- „érezd jól magad a bőrödben” szemlélet megteremtése;
- a diákok tanuljanak meg örömet találni: játékban, feladatban, munkában;
- adjunk módot a testet fejlesztő mozgásra, sportra;
- a gyerekek önbecsülése fejlődhessen azoknál, akik annak hiányában vannak;
- a tanárok kedvesek legyenek;
- több tanórán kívüli tevékenységre kerüljön sor;
- érdekes rendezvények, versenyek legyenek az iskolában;
- jó programok legyenek;
- erősíteni kell a pedagógiai munkában a pozitív szemléletet, az élet szeretetét.

Megvalósításának lehetséges terei:
o osztályfőnöki órák,
o bármilyen egyéb tanórák,
o kulturális-, sport és egyéb szabadidős foglalkozások.

Vállaljuk, hogy a Boldogság Intézet által havonta meghatározott feladatot honlapunkra feltöltjük. A tízhónapos program tematikájának megfelelő ütemezését, a felelősök és határidők meghatározásával az intézmény munkaterve tartalmazza.
A Boldog Iskola cím egy tanévre szól, amely minden évben megújítható. A címmel rendelkező intézmény tagja lesz a Boldog Iskolák hálózatának, amelynek előnye, hogy részükre a Boldogság Intézet szakmai programokat szervez. Ezen kívül a sajátos arculat olyan megkülönböztető jegy lehet, amely vonzóvá teszi az iskolát a szülők és tanulók számára is.

2.2.3. A személyiségfejlesztés területei

A serdülőkori válságok eltorzíthatják a személyiség kialakulását, akadályozhatják a rendszer integrált működését. A személyiség fejlődését célzó tevékenységben a fő figyelem a pszichikus jelenségek felismerésére, tudatosítására irányul. A személyiségfejlesztés legjellemzőbb területei az alábbiak:

- *Önismeret:* a személyiségben rejlő lehetőségek és gátak feltárása, a személyiség stabilizálása, az önálló döntéshez szükséges képességek kialakítása.

- *A tanulás tanulása:* a személyiségjegyekkel összehangolt egyéni tanulási módszerek, eljárások kialakítása valamennyi tantárgyban.

- *Társas kapcsolatok:* készség, képesség és igény a tartalmas, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és ápolására.

- *Konfliktuskezelés:* képesség és igény a konfliktusok konstruktív módon történő kezelésére, a megélt konfliktusok hasznosítására az önismeret fejlesztésében, társas kapcsolatok minőségének javításában.

- *Lelki egészség:* a lelki egészség (mentálhigiéné) iránti igény felkeltése, ennek kialakításához és megőrzéséhez szükséges készségek és képességek kialakulása.

- *Testi egészség:* az egészségnek, mint alapértéknek az elfogadása, az egészségmegőrzés igényének felkeltése, az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése, készség és képesség ezek leküzdésére.

- *Viselkedéskultúra:* a mindennapi együttéléshez szükséges civilizációs szokások kialakulása és megszilárdulása.

- *Pályaorientáció:* képesség a munkaerőpiacon történő eligazodásra, az egyéni vágyaknak, törekvéseknek a lehetőségekkel történő összehangolása. Felkészülés az életre szóló tanulásra.

- *Jelenismeret:* eligazodás a jelen társadalmi változásaiban, ellentmondásaiban, saját álláspont kialakítása a történésekkel kapcsolatban.

- *Felelős állampolgár nevelése:* a jogok és kötelességek ismerete az iskolában és a társadalomban, a demokráciának, mint értéknek az elfogadása, közös szabályok, normák alkotásához és működtetéséhez szükséges szemlélet kialakulása, az általánosan érvényes normákhoz, a kodifikált törvényekhez való konstruktív viszonyulás, igény és szándék a saját előítéletekkel való szembesülésre, ezek leküzdésére, illetve a másság elfogadására.

- *Globális problémák:* a világ problémái iránti egyéni felelősség belátása, a kapcsolódó egyéni aktivitás terének megtalálása, a világ dolgai iránti érdeklődés, a folyamatos tájékozódás iránti igény felkeltése.

A tanulók személyiségének fejlesztése elsősorban az oktatói testület, de az iskola valamennyi dolgozója aktív közreműködésével valósulhat csak meg. Ebben a folyamatban a legfontosabb láncszem a tanuló osztályfőnöke. Az ő kitüntetett hivatása, hogy figyelje, kövesse és a lehetőségeihez képest irányítsa tanítványai személyiségének fejlődését.

2.3. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

2.3.1. A közösségfejlesztés pedagógiai alapelvei

Legalapvetőbb közösség a család, amelybe az egyén beilleszkedik. A család meghatározó kötődéseket alakíthat ki, amelyeket az iskolába kerülve lehet és kell alakítani, fejleszteni.

Pedagógiai céljaink, alapelveink fontos eleme iskolánk közösségének, közösségeinek fejlesztése. Intézményünkben több különböző szintű közösség szerveződik, működik, él együtt. E közösségek részben egymásra épülve szerveződnek, részben egymástól függetlenül alakulnak, működnek, fejlődnek. Közösségeinket a közös célok, feladatok teremtik meg és a közös élmények, eredmények, sikerek (kudarcok) fejlesztik, erősítik.

Az egyén fejlődése nem választható el a közösségek fejlődésétől, kölcsönösen hatnak egymásra.

Legfontosabb alapelveink:

- a közösség és a közösségi érzés kialakítása;
- a tanulók személyiségének, életkörülményeinek megismerése;
- a biztonságérzet biztosítás;
- egységes értékrend és normák mielőbbi kialakítása;
- megtanítani növendékeinket arra, hogyan lehet és kell viselkedni, cselekedni, boldogulni egy demokratikus kisközösségben (osztályban és iskolában egyaránt) megalkotva és betartva annak szabályait;
- a tanulók szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén;
- az iskolaközösség minden tagjának biztosítjuk a szólás és véleménynyilvánítási jogot;
- minden tanuló minél több iskolai közösségnek legyen a tagja, hogy olyan „közösségi háló” vegye körül, amely maximálisan segíti személyiségének kibontakoztatását;
- az iskolai diákönkormányzatban való részvétel minden tanuló számára biztosított legyen;
- feladatunknak tekintjük a kapcsolatok felvételét a határainkon kívül működő iskolaközösségekkel, oktatási intézményekkel;
- valóságos, tartalmi kommunikáció kialakítása.

Ennek érdekében a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során a szülőkkel együttműködve végzi az iskola nevelő - oktató munkáját.

Programunk azt jelenti, hogy nem olyanná nevelem a tanulót amilyen én vagyok, hanem segítek neki olyanná lenni, amilyenné válni akar.
Ebben nyújt segítséget a különböző programok szervezése tanulóink számára. Ilyen program lehet osztályfőnöki, szaktantárgyi órákon, vagy egyéb nem tanórai foglalkozásokon múzeumi látogatások, gyárlátogatások, kiállítások, művészeti előadások megtekintése, vagy iskolánk saját Digitális Közösségi Alkotóműhelyének látogatása.

2.3.2. Az osztályközösségek meghatározó szerepe

Az iskolában a diákok hagyományos osztályokba osztva tanulnak. A közösségfejlesztés talán legfontosabb színtere az osztály. Mivel a tanuló életének tetemes idejét tölti ebben a közösségben, nagyon meghatározó számára annak légköre, szellemisége, hatása, a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszere. A középiskolai osztályközösség az ekkorra már elég jól kialakuló eltérő szokásokkal, szerteágazó alapismeretekkel, különböző szemléletmóddal rendelkező tanulók közössége. Az osztályközösségi munka szervezésében, irányításában kulcsszerep jut az osztályfőnöknek.
Fontos az osztály közös céljainak és szilárd közös értékrendjének meghatározása és elfogadtatása. A közös cselekvés színterei a közös célokból és feladatokból részben következnek, részben pedig az osztályok maguk határozzák meg.

Az osztályközösség az alábbi feladatokban játszhat meghatározó szerepet:

- minden egyes tanuló pozitív irányú befolyásolása,
- az egyéni értékek felismerése,
- egymás tiszteletben tartása,
- egymás kölcsönös segítése a tanulásban, az egyéni beilleszkedési problémákban,
- a másik gondjainak felismerése, problémáik megoldásában történő segítése,
- a másság elfogadása, tolerancia.

2.3.3. A hagyományok szerepe a közösségfejlesztésben

Az osztályoktól függetlenül iskolánkban számos közösség alakul és működik a diákok különböző érdeklődési köre szerint, önkéntes szerveződés alapján. Ilyenek például a hagyományos szakkörök, az önképzőkörök vagy a sport szakosztályok.

Iskolai hagyományaink őrzése, ápolása és továbbfejlesztése szervesen illeszkedik nevelési elgondolásainkba. A hagyományok ápolásának célja, hogy diákjaink ne csak racionálisan, hanem érzelmileg is kötődjenek iskolájukhoz. A hagyományok őrzése egy sajátos arculatot biztosít az iskolának, és segít megkülönböztetni intézményünket a többi hasonló képzést nyújtó iskolától. Színesíti a diákéletet, tovább bővíti a tanórán kívüli foglalkozási lehetőségeket, a szabadidő egészséges és kulturált eltöltését, fejleszti az együttműködési készséget és segíti a harmonikus emberi kapcsolatok kialakítását.

2.3.3.1. Kulturális és sport hagyományaink

Az évente megrendezett *ünnepélyeink* - aktualitásuk mellett - jó alkalmat teremtenek kulturális céljaink megvalósítására. A március 15-e és október 23-a eseményeiről történő megemlékezés mellett a tanévnyitó, a szalagtűző ünnepség, a ballagás, s a tanévzáró is lehetőséget kínál irodalmi és zenei betétek meghallgatására. Külön megemlékezést tartunk az aradi vértanúk, a kommunizmus a holokauszt áldozatairól és a Nemzeti Összetartozás Napjáról. Az ünnepek, megemlékezések során műfaji sokszínűségre törekszünk, az irodalmi színpados megemlékezés mellett időnként közösen filmet nézünk, emlékhelyeket látogatunk, vetélkedőket szervezünk.

Helyi sajátosságok:
Az iskolai élet színesítése érdekében a következő programokat biztosítja az iskola hagyományain alapulva:

Zsoldos Napok (1 nap)
- a tanulókat ösztönözzük az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek fejlesztése, az egészségnevelés, bűnmegelőzés, EU-ismeretek, fogyasztóvédelem, környezettudatos magatartás kialakítása és a sport területén.
Tanár - diák foci a végzős diákokkal az utolsó tanítási napjukon.

2.3.3.2. Beiskolázási hagyományaink

- Az iskola minden tanév októberében, novemberében és januárjában *nyílt napot* szervez az általános iskolások számára. A rendezvény alapvető célja az iskola minél szélesebb körben történő bemutatása, népszerűsítése az érdeklődők

számára. Ezen a napon az iskola iránt érdeklődő általános iskolások, szüleik, általános iskolai tanáraik megismerhetik az iskola szaktermeit, műhelyeit, és átfogó képet kaphatnak az intézményről.

- Az iskola minden évben részt vesz a városi és megyei *iskolabörzén*. A rendezvényeken való részvétel elsődleges célja az iskola bemutatása az érdeklődőknek. Ezekre a programokra az iskola oktatói és diákjai egyaránt felkészülnek, gyakorlati feladatokkal, kiállítással, szórólapokkal segítik a népszerűsítést. Az érdeklődők a börzéken ügyeletet tartó oktatóktól és diákoktól szerezhetnek felvilágosítást az iskoláról.

- Az intézményünk az általános iskoláknak szóló színes tájékoztató kiadványát minden évben aktualizálva megküldi a várható beiskolázási területén működő általános iskoláknak.

- Megrendezzük a „Mesterségek éjjele" programot.

- Évente megrendezi intézményünk a Szakma ismereti vetélkedőjét az általános iskolák 7-8. évfolyamos tanulóinak.

- Minden tanév első felében felkeressük a környék általános iskoláit, ahol osztályfőnöki óra, pályaorientációs nap, valamint szülői értekezleteken népszerűsítjük aktuális képzési kínálatunkat.

2.3.4. A közösségfejlesztés egyéb hagyományos színterei, rendezvényei

2.3.4.1. Gólyaavató

A kilencedikesek sajátos felavatásának színtere a szeptember folyamán megrendezésre kerülő gólyaavató. A kilencedikesek – akik néhány hete már alkalmazkodnak a technikum és a szakképző iskola légköréhez és rendjéhez – egy kicsit már bátrabban vesznek részt a rendezvényen. A gólyaavató elsősorban kötetlen szórakozási, kapcsolatteremtési lehetőséget nyújt. A gólyaavatóhoz kapcsolódó vetélkedő nyertes kilencedikes osztálya a városi rendezvényen is részt vesz.

2.3.4.2. Szalagtűző ünnepség

A szakképző osztályok 11. és a technikumi osztályok13. évfolyamának hagyományos rendezvénye február elején. Az esemény rendszeresen külső helyszínen történik, ünnepélyes szalagtűzéssel és kulturális műsorral. Az ünnepségre meghívást kapnak az ünnepeltek szülei, hozzátartozói is. A rendezvény a szervező évfolyamtól komoly együttműködést és összehangolt tevékenységet igényel. A munkát a szervező 10. évfolyamos osztályok osztályfőnökei segítik.

2.3.4.3. Ballagás

A végzős szakképző osztályok hagyományos ünnepi rendezvénye.

Az ünnepségre meghívást kapnak az ünnepeltek szülei, hozzátartozói is. Az esemény ünnepélyes osztályfőnöki órával kezdődik, majd a ballagók végig járják a feldíszített iskola épületét és a tantermeket, végül az diáktársaktól és oktatóiktól ünnepség keretében búcsúznak el. A rendezvényt a tizedik évfolyam szervezi. A munkát a szervező osztályok osztályfőnökei segítik.

2.3.4.4. Zsoldos Nap

Egynapos iskolai rendezvényünk, melynek keretében szakmai bemutatókkal, munkaerőpiaci előadásokkal, szakmai és közismereti versenyekkel, sportvetélkedőkkel, egészségügyi felvilágosító előadásokkal, elsősegélynyújtási ismeretekkel gazdagítjuk diákjaink iskolai életét, formáljuk világlátásukat, a közösséghez tartozás érzését.

2.3.5. A tanulók közösségeivel és a diákönkormányzattal kapcsolatos közösségfejlesztő tevékenység, különös tekintettel a diákönkormányzatot segítő oktató pedagógiai tevékenységére

Nevelési - oktatási feladataink eredményes megvalósításának elengedhetetlen feltétele az egyre önállóbban működő tanulói önkormányzat létrehozása.
A tanulói önkormányzat aktív részvétele az iskolai életben biztosítékul szolgál az iskola demokratikus működésében, s hogy ez ténylegesen megvalósuljon, a „demokratikus szellem” fejlesztésére kell az energiánkat összpontosítani.
A diákönkormányzatokat megillető jogosítványok rendeltetésszerű gyakorlásához elengedhetetlen a rendszeres és a kölcsönös tiszteleten alapuló, a partneri viszonyt feltételező együttműködés és hatékony kommunikáció kialakítása a diákképviselők és az iskolai vezetők között.

Ehhez kapcsolódóan legfontosabb feladatok:

- igényes programok összeállítása a Diákönkormányzati Napra,
- diákönkormányzati ülések szervezése,
- diákparlament szervezése évente 1 alkalommal,
- javaslattétel, véleményezés az iskolai élet különböző területein.

2.3.6. Az együttműködések fejlesztésének lehetőségei

Az eddig vizsgált együttműködési területek leggyengébb láncszemének az oktatói testület és a szülők kapcsolata bizonyul. Ezért ennek a fejlesztését tekintjük egyik legfontosabb feladatunknak. A kínálkozó lehetőségeink:

- kiemelten kell foglalkoznunk a szülők nevelési kultúrájának emelésével, fórumok és előadások szervezésével;
- fontos feladatunknak tartjuk, hogy iskolánk nevelési - oktatási céljait, követelményeit a szülők számára világosan megfogalmazzuk, és szükség szerint el is magyarázzuk;

- úgy érezzük, hogy részletesebben és gyakrabban kell tájékoztatnunk a szülőket iskolánk eredményeiről, működési problémáinkról;
- hatványozott segítséget kell nyújtanunk a hátrányos helyzetű tanulóink családjainak, mivel ebből a körből a legjelentősebb a lemorzsolódás;
- a szülők aktívabb bevonása az iskolai rendezvényekbe és ünnepségeinkbe;
- legyünk kölcsönösen nyitottabbak egymás problémái iránt a közös nevelési cél érdekében.

2.4. Az oktató, az osztályfőnök feladatai

2.4.1. Az oktató legfontosabb feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

Törvényi előírások: Munka törvénykönyve és módosításai
2019.évi LXXX törvény a Szakképzésről
12/2020.(II.7.) Kormányrendelet a Szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
Felnőttképzési törvény
11/2020.(II.7.) Kormányrendelet a Felnőttképzési törvény végrehajtásáról
229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet a Nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
100/1997 Kormányrendelet és módosításai az érettségi vizsga szabályozásáról
Képzési és kimeneti követelmények
Intézményi alapdokumentumok (Házirend, SZMSZ, Oktatói, Szakmai programok, Tűzvédelmi és Munkavédelmi szabályzatok)

A munkakör célja:

A szakképzési törvényben előírtak alapján az intézmény oktatási-nevelési feladatainak ellátása.

1. Tervezze és szervezze meg egy egész tanévre a tanítási tevékenységét, a tanmeneteket szeptember hónapban az intézményvezető- helyettesnek mutassa be, a szakmai programok és követelmények, a képzési programok és a helyi tanterv alapján készítse el, tartalma összhangban legyen a haladási naplóval, és a tanuló füzetével.
2. Munkájában alkalmazzon változatos módszereket, a differenciálás alkalmazásánál vegye figyelembe a tananyagot, a tanulók képességszintjét, a különleges bánásmódú tanulók számát.
3. Az intézmény oktatási és szakmai programjának megfelelően végezze oktató-nevelő munkáját.
4. Tanítási óráira és tanórán kívüli foglakozásaira rendszeresen készüljön fel, azokat szakszerűen és pontosan tartsa meg. Végzett munkáját folyamatosan dokumentálja a digitális naplóban.

5. Az írásbeli dolgozatokat, felmérő és témazáró feladatlapokat legkésőbb 10 munkanapon belül kijavítja és kijavíttatja. A dolgozatírás időpontját a tanulókkal előre közli, ennek segítségével oktató társaival együtt biztosítja, hogy ugyanabban az osztályban egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot ne írjanak. Ajánlatos a dolgozatokat szülői, kollégiumi betekintésre eljuttatni. A dolgozatfüzeteket, lapokat a szaktanár az erre a célra kijelölt szekrénybe tartsa, azok az intézményvezetés számára is elérhetők legyenek 1 évig.
6. Tanítványai teljesítményét folyamatosan mérje (írásbeli-szóbeli helyes arányára ügyelve), s az eredményt a digitális naplóban rögzítse.
   (Ajánlás: a jegyek száma félévenként a heti óraszám legalább kétszerese legyen).

7. Kísérje figyelemmel és vegyen részt a különböző tanórán kívüli foglalkozásokon, tartsa fontos feladatának a tehetséggondozó szakkörök, felzárkóztató programok megszervezését, tanulmányi versenyekre történő felkészítést.
8. Munkáját éves időkeretben végezze, 36 hétre vetítve, heti 40 órás munkaidőben, a tanítással lekötött és le nem kötött tevékenységet (32 óra) folyamatosan dokumentálja az erre létrehozott felületen.
9. Vegyen részt a pályázatokban és azok fenntartásában. Vegyen részt a továbbképzéseken, az ott elsajátított tudással segítse a lemorzsolódás csökkentését.
10. Az ifjúságvédelmi tevékenységet folyamatosan lássa el, tartson kapcsolatot az illetékes hatóságokkal, szolgáltasson adatot az ifjúságvédelmi felelősnek, az intézményi statisztikához.
11. Aktívan vegyen részt a szakmai munkaközösségek munkájában, elképzeléseivel, ötleteivel segítse a kollégák tevékenységét, a továbbképzéseken hallottakat ossza meg a kollégákkal. Működjön együtt a többi munkaközösséggel.
12. Kísérje figyelemmel szakterülete regionális és országos rendezvényeit, és lehetősége szerint vegyen azokon részt. Külön vállalások esetén azokra megfelelően, szakszerűen készüljön fel.
13. Szakmai munkáját jellemezze az önreflexió.
14. Óráin optimálisan használja az intézményben rendelkezésre álló szemléltető eszközöket, IKT eszközöket.
15. Legyen aktív résztvevője és segítője az intézmény kétirányú információáramlásának (on-line értekezletek, digitális napló, e-mail, faliújság).
16. Gondoskodjon a szaktárgyához tartozó szertári anyag megfelelő tárolásáról, megőrzéséről, a szertár rendjéről és öntevékenyen vegyen részt a szemléltető eszközállomány fejlesztésében.
17. Feladata a könyvtárban, tantermekben, tornateremben a tanítási órák zavartalan megtartása, folyosókon a rend biztosítása. A folyosói ügyelet ellátása külön beosztás szerint (7.30-14.00 között).
18. Az iskola tulajdonát képező felszerelési tárgyak állagának megóvása, a leltározásban való részvétel.
19. Feladata az intézmény működési rendjében felmerülő tevékenységek (ügyelet, beíratás, leltározás) ellátása.
20. Tanulók vizsgáztatása, vizsgafelügyelet illetve érettségiztetés külön megbízás szerint, az ezekhez szükséges feladatlapokat, témaköröket az előírások szerint juttassa el a tanulóknak, illetve az igazgatóhelyettesnek.
21. Nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken, kontaktórákon vegyen részt, véleményét szükség esetén fejtse ki.
22. Minden adminisztrációs munkát naprakészen lássa el (naplóvezetés, bizonyítvány, törzslap, statisztikák elkészítése…).

23. Szülői érdeklődés esetén adjon tájékoztatást a tanulók előmeneteléről (fogadóóra, szülői értekezlet).
24. Az elméleti és gyakorlati egységre törekedve rendszeresen konzultáljon a szakmai oktatásban dolgozó kollégákkal és a kollégiumban dolgozó oktatókkal, a különleges bánásmódot igénylő tanulókkal foglalkozó oktatókkal. Az oktatási, szakmai programban, munkatervben, pályázatokban előírt tanulmányi, szakmai projekt napok, programok, intézményi rendezvények és ünnepélyek szervezésében, lebonyolításában vállaljon részt.
25. Lássa el az intézményvezető által elrendelt mindazon feladatot, amely az oktatással, neveléssel összefügg.
26. Az intézmény tantermeit az óraközi szünetek alatt zárja a rendelkezésére bocsátott kulccsal, továbbá lássa el a folyosófelügyeleti feladatokat, az esetleges problémákat jelentse a vezetőségnek.
27. Az intézmény szabályzatainak – SzMSz, Tűzvédelmi Szabályzat, Házirend… stb. – ismerete és gyakorlati alkalmazása.
28. Kiemelt feladatának tekintse az intézmény beiskolázási tevékenységét, a nyílt napokon, pályaválasztási kiállításon tevékenyen vegyen részt, vigye jó hírét az iskolának.
29. Oktatóként havonta vegyen részt az egy osztályban tanítók kontaktóráján, amely lehetőséget ad a problémás tanulók kiszűrésére, közös problémamegoldással a lemorzsolódás csökkentésére. Vegyen részt a fegyelmi tárgyalásokon.
30. Hatékony tanuló-megismerési technikákat alkalmazva kísérje figyelemmel a tanulók aktuális érzelmi, szociális, erkölcsi állapotát.
31. Ismerje fel a tanulók tehetségét, tanulási problémáit, szükség esetén kezdeményezze szakember bevonását.
32. Magatartásával értékközvetítő szerepet vállal, tanítványait egymás tiszteletére és kulturált kommunikációra neveli.
33. Megválasztott módszereivel, értékelésével segítse a tanulók önértékelését, személyiségfejlődését, a szociális hátrányok csökkentése érdekében lehetőség szerint mentori tevékenységgel ösztönözze diákjait (Macika, Útravaló).
34. A tanulókat nevelje a digitális fórumok és médiák felelős használatára, hívja fel az ezekben rejlő veszélyekre a figyelmet.
35. Részt vesz a minőségirányítási feladatok elvégzésében.
36. A munkarendet pontosan tartsa be. A munkavégzésre az előírt helyen, a munka kezdete előtt legalább 10 perccel munkavégzésre alkalmas állapotban jelenjen meg. Az előírt orvosi vizsgálatokon vegyen részt.

Bizalmas információk:

Munkája során a tudomására jutott hivatali titkot köteles megőrizni, bárminemű információt csak illetékességi körben szolgáltathat ki, az iskolára vonatkozó nyilatkozatot kizárólag az igazgató tehet.

Bejelentési kötelezettség:

Az oktató a kötelezettségei mellett a tanulók felügyeletének és zavartalan oktatásuk biztosítása miatt köteles az alábbiakat betartani:

- Betegség miatti távolmaradását köteles bejelenteni munkáltatójának, lehetőleg azonnal.
- Távolmaradás esetén a helyettesítő kollégáknak megfelelő információk, tananyag átadása a zavartalan helyettesítés miatt, illetve a tananyagot digitális formában küldje el a tanulóknak.

– Betegség utáni munkába állás időpontjának közlése, legkésőbb az előző nap délelőttjén.

Munkakörülmények:

– A kijelölt helyen személyes dolgainak férőhely, külön íróasztal biztosított.
– Munkájához szükséges telefonbeszélgetéseit az intézmény telefonján bonyolíthatja.
– Használhatja az intézményi könyvtárat, illetve az intézmény technikai berendezéseit, a fénymásolót.

2.4.2. Az osztályfőnökök egyéb feladatai

1. Képviselje az osztályát a nevelőtestület, illetve az intézményvezetés előtt, osztálya gondjait, terveit ismertetve. Ugyanakkor osztályával ismertesse az intézményvezetés és a nevelőtestület elképzelésit, elvárásait.
2. Ismerje meg tanítványai személyiségét, képességeik fejlődését. Tartsa tiszteletben tanítványai emberi méltóságát. Feladata a családi háttér megismerése, foglalkozzon külön azokkal a tanulókkal, akiknek szociális helyzete válságos, az ő érdekükben működjön együtt az iskolapszichológussal, illetve a szakszolgálatokkal.
3. Kísérje figyelemmel tanítványai intézményi elfoglaltságát, tájékozott legyen iskolán kívüli elfoglaltságukról.
4. Gondoskodjon arról, hogy az első tanévben tanítványai időben megismerjék a Házirendet, az intézmény történetét és hagyományait.
5. Nevelőmunkájának tervezéséhez készítsen tanmenetet. Osztályfőnöki munkájában kapjon kiemelkedő szerepet a tanulók tanulásának módszere, a helyes időbeosztás, a szellemi és fizikai tevékenység, sportolás egyensúlyának megteremtése (egészséges életmód).
6. Legyen tisztában azzal, hogy tanítványai különböző képességekkel rendelkeznek. A gyengébb képességekkel rendelkező tanulók számára kérje szakember segítségét. Kísérje figyelemmel tanítványai hiányzásait, illetve ezek igazolását. Tartson rendszeres kapcsolatot a szülőkkel és tájékoztassa őket gyerekeik viselkedéséről, tanulmányi előmeneteléről.
7. Minősítse tanítványai magatartását és szorgalmát, és tegyen javaslatot az osztálykonferenciának.
8. Vegyen részt az osztályfőnöki munkaközösség munkájában. Észrevételeivel, javaslataival segítse a kollégák tevékenységét.
9. Működjön együtt az osztályában tanító oktatókkal, a különleges bánásmódú tanulókkal foglalkozó oktatóval, építsen ki hatékony együttműködést szülő-tanuló-iskola között.
10. Szervezzen osztálya számára évente közös, iskolán kívüli programot, kirándulást, projektnapot (külföldi vagy belföldi út - munkatervi program szerint).
11. Tanulóit ösztönözze a Határtalanul, ERASMUS+ pályázatokon való részvételre, ötleteivel vegyen részt a pályázatírásban, azok megvalósításában.

12. Vegyen részt a szalagavató, a ballagás megszervezésében, lebonyolításában, az iskolai rendezvények szervezésében.
13. A végzős osztályban kiemelt feladata az érettségire, szakmai vizsgára, a továbbtanulásra, a felvételire történő jelentkezések lebonyolítása. Segítse tanulói munkába állásra való felkészülését, ismertesse meg őket a szükséges kompetenciákkal.
14. Felelős osztálya érettségi, szakmai vizsgájára való felkészüléséért, technikai lebonyolításáért.
15. Kiemelt feladata a digitális napló, a törzskönyv, a bizonyítványok precíz, naprakész vezetése a tanulónyilvántartással együttműködve.
16. Lehetőség szerint látogassa osztálya tanítási óráit, a tanítási órán kívüli foglalkozásait. Tapasztalatait, észrevételeit, az esetleges konfliktusokat az érintett oktatókkal próbálja kezelni, megoldani.
17. Osztálya naplójában a haladási rész vezetését hetente ellenőrizze, kollégáival a hiányokat pótoltassa. Szükség esetén gondjait jelezze a vezetőségnek. A tanulók hiányzását hetente összesítse, probléma esetén jelezzen az illetékes hatóságoknak.
18. Évente legalább két alkalommal tartson szülői értekezletet, fogadóórát.
19. Koordinálja, figyelje a tanulók 50 órás közösségi szolgálatának teljesítését, készítse el dokumentációját (törzslap, bizonyítvány).
20. Szükség esetén kezdeményezze diákjai békéltetői és fegyelmi tárgyalását, azon maga is vegyen részt.
21. Részt vesz a minőségirányítási feladatok elvégzésében.

2.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2.5.1. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gazdasági és társadalmi változások következtében tömegméretekben jelentkező és a családok életében felhalmozódó problémák hatnak az iskolára, a gyermekek nevelésére és gondozására. Sok és egyre több a veszélyeztető tényező: az urbanizációtól a családok széthullásán át az egyes rétegek jólététől, túlzott anyagias szemléletétől más rétegek alacsony ellátottságáig, a munkanélküliségig.

A gyermek egészséges fejlődését biológiai–, fiziológiai-, szociális- és pszichés sérülések fenyegethetik, amelyek gyakran összefüggenek egymással.

2.5.2. Hátrányos helyzet és veszélyeztetettség

2.5.2.1. Hátrányos helyzetűek

Ebbe a csoportba azok a tanulók tartoznak, akiknek alapvető szükséglet-kielégítési lehetőségei korlátozottak. Családjuk, szűkebb társadalmi környezetük elsősorban

szociális, kulturális téren az átlaghoz képest negatív eltérést mutat. A hátrányos helyzet kialakulásához vezető tényezők: alacsony jövedelem, fogyasztási szint, rossz lakáskörülmények, a szülők alacsony iskolázottsági, műveltségi szintje. Ezen tényezők közül egyre több alacsony jövedelemmel rendelkező családdal találkozunk. Ezek a hátrányok esélyegyenlőtlenséghez vezetnek. A csonka családban nevelődő tanulóknál a hátrányok halmozottan jelentkezhetnek. Segítséget jelenthetnek a hosszabb - rövidebb ideig tartó támogatások, az anyagi segélyezés, az ingyenes étkezés biztosítása, a tankönyvtámogatás stb. A közbelépés halogatása esetén a hátrányos helyzetből kialakulhat a veszélyeztetettség.

2.5.2.2. Veszélyeztetettség

A törvény szerint a veszélyeztetettség olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Az ilyen családban gyakori a devianciák halmozott előfordulása (alkohol, drog, brutalitás, bűncselekmény). Következmény lehet a gyermekeknél is megjelenő deviáns magatartási formák kialakulása, a negatív társadalmi csoportokhoz való csatlakozás, az alkoholizálás, a kábítószer-élvezet. Ilyen esetben segíteni csak tartós, szakember által nyújtott támogatással lehet.

2.5.3. Az iskolai ifjúságvédelmi tevékenység céljai

- Előzze meg, hárítsa el vagy enyhítse az ifjúra ható károsodásokat, amelyek személyiségfejlődését megzavarják vagy gátolják.
- Segítse azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak az ifjú egyénileg és társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és fejlesztéséhez.
- Hassa át az iskola teljes nevelési szellemét.

2.5.4. Az ifjúságvédelmi tevékenység feladatai

2.5.4.1. Általános gyermekvédelmi feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelem alapvető feladata a családi nevelésből, a környezetből fakadó intenzív ártalmak, zavarok kiküszöbölése, enyhítése. Ennek megvalósítása érdekében az ifjúságvédelem különböző tudományokat (pedagógia, pszichológia, jog, szociálpolitika, szociálpszichológia stb.) szakmai tevékenységeket, intézménytípusokat használ fel.

A gyermekek személyiségfejlődésében jelentkező károsodások az én fejlődésben, az erkölcsi magatartásban, az értékorientációkban és az igényszintben, esetleg az aktivitás vonatkozásában jelentkeznek, mint viselkedési és kedélyéleti zavarok. Ilyen lehet például a csökkent teljesítőképesség, a kriminális vagy neurotikus irányú fejlődésre való hajlam, és az egyén személyiségét negatívan befolyásoló, gyakran a környezetét is bántó jelenség.

Mivel a gyermekvédelem és a pedagógia elválaszthatatlan egységet alkot, az iskola alapvető célja, hogy pedagógiai munkájának minden területén a *prevenció*

gyakorlata érvényesüljön, s vallja, hogy a megelőzés szempontjából fontos, az olyan pszichés körülmények biztosítása, amelyekben a tanulók jól érzik magukat.

A prevenciós munka eredménye, ha a tanuló képessé válik a társadalmilag el nem fogadott jelenségekkel szembeni önvédelemre, s a destruktivitás helyett az önfejlesztő, építő magatartásformát választja. A társadalomban végbemenő folyamatoktól elválaszthatatlanul iskolánkban is nő a szociális, a családi, az egészségügyi vagy egyéb okokból fakadó hátrányos tanulók létszáma. Folyamatos és legfőbb feladat a hátrányokból fakadó veszélyeztetettség megelőzése. Ha az előforduló veszélyeztetettség fennállását nem tudjuk pedagógiai módszerekkel megoldani, akkor jelezni kell azt az illetékes gyermekjóléti szolgálatnál.

Az iskola gyermekvédelmi munkájának egyik legjellemzőbb feladata az egyéni problémáját nehezen kezelő, érzékeny, elsősorban lelki gondokkal küzdő diákok segítése. A leggyakrabban előforduló pszichés problémák a következők:

- szorongások, félelmek,
- családi gondok,
- kortárskapcsolati konfliktusok,
- a serdülőkorral járó mentális gondok,
- lelki traumák.

2.5.4.2. Pedagógiai tevékenységek

- *Információk nyújtása* az iskola ifjúságvédelmi tevékenységéről, a lehetőségekről, az iskolán belüli és kívüli segítő szervezetekről, az ifjúságvédelmi szakellátó intézményekről a gyermekeknek, a szülőknek, oktatóknak.
- *Folyamatos kapcsolattartás* az osztályfőnökkel, az oktatókkal, az iskolai orvossal, a könyvtárossal, a diákönkormányzattal, külső szervezetekkel (nevelési tanácsadókkal, önkormányzatokkal, állami gondoskodást végző otthonokkal, gyermekvédelmi szakellátó intézményekkel).
- *Kapcsolattartás a családdal:* személyes beszélgetések, a szülői támogatás megnyerése, fogadóórák, szülőknek szóló tanácsadások, programok szervezése.
- *Feltárás, megszüntetés:* a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanuló gondjainak felismerése, feltárása, a problémák okainak megkeresése (a családi, a tanulási, a szociális gondok megszüntetésének lehetséges pedagógiai módszereit külön fejezet tartalmazza), segítségnyújtás (egyéni beszélgetések, családgondozás, tanórán kívüli foglalkozások, külső segítők bevonása), krízishelyzetek kezelése (mentálhigiénés tanácsadás, iskolaorvos, szakellátó intézmények, gyermekjóléti szolgálatok).
- *Prevenció:* személyiségfejlesztés, értékközvetítés, közösségfejlesztés, beilleszkedéssel, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése, a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek. Pedagógiai eljárások: folyamatos mentálhigiénés tanácsadások, egyéni, segítő beszélgetések, megfelelő szakemberek bevonása, szükség esetén családlátogatás, a család bevonása a probléma megoldásába, a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekek tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése, tanulás módszertani ismeretek nyújtása, speciális közösségi foglalkozások (önismereti órák, konfliktuskezelési, szabadidős foglakozások). Egészségnevelő tevékenységek: felvilágosító, megelőző munka, a

családi életre nevelés, egészségvédő programok, egészségügyi szűrővizsgálatok, kiemelten kezelt témák: a szenvedélybetegségek megelőzése (dohányzás, alkohol, drog), fontos feladat az iskolai drogstratégia gyakorlati alkalmazása.

2.5.4.3. Az iskola oktatóinak gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai

Az ifjúságvédelem az intézmény valamennyi oktatójának együttes feladata.

Iskolánk feladata a probléma felismerése, az okkeresés, a segítségnyújtás, valamint jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Hatékony gyermekvédelem csak professzionális prevencióval érhető el. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyerekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvóintézkedéseket tegyen a rászorulók érdekében, őrködjön a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű gyermekek elviselhető életlehetőségei felett. Feladatunk a tanulók életkori szakaszaihoz kötötten tér el, figyelve a korosztályok igényeire:

- olyan légkört kell teremteni, amelyben minden oktató kizártnak tartja, hogy bármelyik tanuló származása, színe, neme, vallása, nemzeti etnikai hovatartozása vagy bármely más okból hátrányos, kitaszított helyzetbe kerüljön,
- biztosítani kell a tanulók testi, lelki fejlődéséhez szükséges feltételeket,
- lehetőséget teremteni képességeik, tehetségeik kibontakoztatásához,
- szükség esetén segíteni hátrányos helyzetük leküzdésében,
- fontos a családdal a kapcsolattartás,
- diákönkormányzatok létrejöttének és működésének segítése,
- a tanulók megismertetése jogaikkal, kötelességeikkel és ezek gyakorlásának, valamint véleménynyilvánításuknak lehetőségeivel,
- a tanulók személyiségi jogainak tiszteletben tartása és tartatása.

Minden oktató, de kiemelten az osztályfőnökök feladata, hogy nagy figyelmet fordítsanak tanulóikra, hogy időben felismerjék a hátrányos helyzetűeket esetleg veszélyeztetetteket.

Igyekezni kell felderíteni az okokat és pedagógiai eszközökkel törekedni a káros hatások megelőzésére, kiküszöbölésére, ellensúlyozására együttműködve a szülőkkel.

Ha ez nem vezet eredményre közvetlenül a Családsegítő Központ Gyermekjóléti Szolgálatához kell fordulni.

Az osztályfőnök az igazolatlan hiányzásokról értesíti a szülőt. Súlyos vagy halmozott vétségek esetén az osztályfőnök fegyelmi vizsgálatot folytat le a tanulóval szemben, bevonva a szülőt, az érintett oktatókat, a DÖK képviselőit és az osztálytársak képviselőit.

2.5.4.4. Kapcsolattartás, kapcsolatok kiépítése

A veszélyeztetett gyermekek felderítése kiemelten az osztályfőnökök feladata. Az osztályfőnök kapcsolatot tart a szülőkkel (személyesen és telefonon), szükség esetén családot látogat. Meghatározó szerepe van a fogadó óráknak és a szülői értekezleteknek. Az osztályfőnök kapcsolatot tart az osztályban tanító oktatókkal, az iskolaorvossal, a védőnővel, az iskolai drogkoordinátorral, a könyvtárossal (szakirodalom folyamatos bővítése), a diákönkormányzatot segítő oktatóval, a kollégiumi nevelőkkel.

Szükség esetén az iskola felveszi és tartja a kapcsolatot az illetékes önkormányzatokkal, a gyámügyi hatósággal, az állami gondozást végző otthonokkal, a gyermekvédelmi szakellátó intézményekkel, a rendőrséggel és a nevelési tanácsadóval.

Az iskolában iskolaorvos rendel, a gyerekek évenként egészségügyi szűrésen vesznek részt. Szociális keretet különítünk el a rászorulók támogatására (versenyeken való részt vétel támogatása). Szükség esetén kollégiumi elhelyezést tudunk biztosítani a rossz anyagi vagy rossz lakáshelyzetben lévő családok gyerekeinek. Délutáni tanulási lehetőséget biztosítunk a rászorulóknak.

2.5.5. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

2.5.5.1. Törvényi keretek

Abban a kérdésben, hogy a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd-e, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői, rehabilitációs bizottság dönt.
A szakértői vélemény alapján a tanulót az igazgató mentesítheti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés, minősítés alól (kivéve gyakorlati vizsga). Vizsgán az érintett tantárgyak helyett a tanuló a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint másik tantárgyat választhat. Adott tanuló számára osztályozó vizsgán, köztes vizsgán, különbözeti vizsgán, szakmai vizsgán, javító vizsgán, illetve érettségi vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, írásbeli vizsgán lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök (számítógép stb.) alkalmazását. Szükség esetén az írásbeli vizsga szóbeli vizsgával vagy a szóbeli vizsga írásbeli vizsgával történő felváltását.

A hátrányuk csökkentése érdekében ezeknek a tanulóknak egyéni foglalkozásokat szervezünk korrepetálások keretén belül.

2.5.5.2. A beilleszkedési nehézségek feltárása

A beilleszkedési, magatartási zavarok egy részénél nincs jól körül határolható neurotikus tünet. A diákoknál problémák merülhetnek fel, mert nem tudnak barátot szerezni, nem találják helyüket az osztályközösségben, túl érzékenyen, esetleg

indulatkitöréssel reagálnak az eseményekre. A tünetek igen különböző mértékben és formában jelentkezhetnek. Gyakran már belépéskor félszegen viselkednek, nehezen beszélnek, de van, aki jó fellépéssel rendelkezik, s mégis súlyos társasági és kapcsolatteremtési gátlásokkal küzd. Ebben az életkorban (14-18 év) gyakran csak átmeneti jelenségről, egy átlagosnál érzékenyebb személyiség serdülőkori nehézségeiről van szó. Ezek a diákok a társaság peremére szorulhatnak vagy szerepjátszásra kényszerülhetnek. A problematikus helyzet kialakulása általában nem egy okra, hanem okok láncolatára vezethető vissza.

Napjainkban az iskolai követelményrendszer és a társadalmi normáktól, a többségi kultúrától eltérően szocializálódott gyermekek összetalálkozása igen sok nehézséget hoz felszínre, amelyek magatartászavarként is megjelennek, messzire ható következményekkel a tanuló beilleszkedésére és lélektani fejlődésére. A kritikus életkori szakaszok egyike a 14-18. életév, a középiskolába lépés időpontja, illetve a középiskolás évek. A serdülőkor sokféle lelki zűrzavarát gyakran kísérik hangulatingadozások, „világfájdalmas", depresszív epizódok, dühkitörések, az önértékelés, az identitás zavarai. Súlyosabb esetben azonban zavar keletkezik az interperszonális kapcsolatokban, az iskolai teljesítményben és destruktív magatartásformák, deviáns folyamatok alakulhatnak ki. E nehézségek peremhelyzetet, szociális visszavonultságot vagy túlzott izgatottságot, agresszivitást, beilleszkedési zavart válthatnak ki. *Alapvető cél,* hogy ezeket a súlyos deformitásokat az iskola a nevelés folyamatában kezelje, s megakadályozza a veszélynek kitett tanulók spontán kirekesztődését vagy negatív hangadását.

Az érintett diákok többnyire a tanulmányi, kulturális, közösségi feladatrendszerrel kapcsolatban nem álló, megbízással nem rendelkező peremhelyzetű tanulók. Interperszonális kapcsolataik szerint gyakran kedvezőtlen szociometriai státuszú tanulók. Egy részük a család értékközvetítő sajátosságai szerint problémás fiatal, más csoportjuk a tanulmányi teljesítőképesség szerint egyetlen területen sem kimagasló diák.
A devianciára hajló „másság" kezelése, a gyermekek „furcsa" viselkedése, az okok felismerése nehéz feladat elé állít minden oktatót.

2.5.5.3. Pedagógiai eszközök, módszerek, tevékenységek a beilleszkedés segítésére

Iskolánk az alábbi megoldásokkal törekszik arra, hogy a problémás tanulók konstruktív tevékenységek, véleménycserék, beszélgetések formájában vegyenek részt a kortárs interakciós folyamatokban:

- Nélkülözhetetlen a diákok pszichoszociális és biológiai környezetének pontos ismerete.
- Igen fontos feladat az érzelmi egyensúly helyreállítása a diák és környezete között. Pozitív érzelmi kapcsolatot teremtünk. A szociális sikerek mellett biztosítani kell a teljesítménybeli sikereket is.
- Nélkülözhetetlen az egyéni bánásmód. Jól felhasználhatók a drámapedagógia eszközei, a szerepjátékok és az élménybeszámolók.

- Igyekszünk olyan pedagógiai légkört kialakítani, amely biztosítja a diákok személyiségének egészséges fejlődését, s eleve megelőzi a magatartási rendellenességek kialakulását.
- Egyéni motivációs bázisuk megismerésére építve igyekszünk sikerélményhez juttatni tanulóinkat.
- Felzárkóztató, pótló foglalkoztatások szervezésével, szükség esetén tanulásmódszertani, tanulástechnikai segítség nyújtásával biztosítjuk az előre haladásban elmaradt tanulók felzárkózását.
- Sajátos osztályfőnöki órákon, boldogságórákon, személyiségfejlesztő tréningeken fejlesztjük önértékelési, önismereti képességeiket.
- Szülői tájékoztatást tartunk a nevelési problémákról, a devianciák veszélyeiről.
- A 9. évfolyamon az év elején tantárgyi felmérésekkel megvizsgáljuk a tanulók felkészültségét, s feltérképezzük, hogy milyen szintű felzárkóztató foglalkozásokkal tudjuk segíteni az arra rászorulókat.
- A 9. és a 10. évfolyamon, a bukott tanulók számára korrepetálásokat tartunk a felzárkózásuk érdekében.
- A tanulási, beilleszkedési, és magatartási zavarokkal küzdő tanulók számára a nevelési tanácsadóval együttműködve - szükség esetén - iskolapszichológus segítségét kérjük.
- Segítünk a gyerekeknek megtalálni azokat a szakértő szervezeteket (alapítványokat), amelyek segítséget tudnak nyújtani a beilleszkedésben.
- A pályatévesztett és a tanulmányi nehézség miatt iskola-változtató szándékú tanulókat segítjük a befogadó intézmény megtalálásában.

2.5.5.4. Módszertani ajánlások a foglalkozásokhoz

A tanórai foglalkozások *élményszerűek* legyenek. A tevékenységek közül minél több a gyerekeket érdeklő témára irányuljon. A feladattípusok változatosak legyenek, az ismétlődő tevékenységi formák nem alkalmasak az érdeklődés szinten tartására.
Arra kell törekedni a tanulókkal való foglalkozás során, hogy a tevékenység, a felfedezés öröme, a vélemény szabad kifejtése elsődleges szerepet kapjon a száraz oktató módszerrel szemben.

Elengedhetetlen emiatt a tanulók magukkal hozott beállítottságát, irányultságát figyelembe venni.

Megfelelő hangulati motivációkkal, megfigyelési szempontokkal és kérdésekkel *irányítsuk a tanuló figyelmét*. A megfigyelés alapszabálya az irányító kérdések pontos, tervszerű megfogalmazása. Kerüljük az egyszerre több, a túl általános kérdéseket. Dicsérni kell minden egyéni felfedezésre utaló megnyilvánulást.

Nem várható el, hogy a tanulók megfigyeléseik alapján érett gondolatközlésre lesznek képesek, ez a megfigyelések *közös megbeszélésével* hidalható át. Véleményük komolyan vételével arra kell törekedni, hogy a tanulók minél többet és minél gyakrabban szóljanak érdemileg hozzá az adott témához.
A házi feladat elsősorban önálló gyűjtésre, internet és könyvtárhasználatra vonatkozzon.

Oktatóink a GINOP 6.2.3. projekt szervezése által a különböző továbbképzéseken elsajátítottak hatékony konfliktuskezelési eljárásokat, agresszió kezelést, és a drámapedagógia alapjait, melyek segítenek a beilleszkedési nehézségekkel küzdő tanulók hatékony támogatásában. Oktatóink elsajátították néhány sajátos pedagógiai módszer alapjait, mint a kooperatív oktatási módszer és a DFHT módszer.

2.5.5.5. Javaslat az ellenőrzéshez, értékeléshez

Az értékelés célja, hogy a tanulók rendszeres és következetes visszajelzést kapjanak saját fejlődésükről. Pontosan tudják miben voltak jók, miben kell fejlődniük.

A megítélés minden esetben a tanuló személyiségének, adottságainak, az oktató fejlesztő munkájának, valamint a követelmények elvárásainak összevetésével történjen. A fejlődés mértékének megállapítása térjen ki az apró részletekre is.

2.5.6. Az egyéni tanulmányi rendben tanuló tanulókkal kapcsolatos oktatói tevékenységek helyi rendje

Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a **tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása, és befejezése szempontjából előnyös** a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján az igazgató engedélyezheti az **egyéni tanulmányi rendet.**

Az **egyéni tanulmányi rendben tanulót** az Szkr. 195. §-ban meghatározott kedvezményekben lehet részesíteni. Azonban valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni, az egyéni tanulmányi rend nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem. Az iskolai rendszerű szakképzésben az egyéni tanulmányi rendben tanulóra vonatkozó részletes szabályokat a szakképzésre vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

Ezen időszak alatt:

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, felkészítéséről a szülő (törvényes képviselő) gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a sajátos nevelési igényére (SNI) tekintettel egyéni munkarendű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), erre tekintettel egyéni tanulmányi rendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek megállapításáról, az ehhez szükséges oktatókról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;
- a tartós betegségre tekintettel egyéni tanulmányi rendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;
- a tanuló az iskola igazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai és egyéb foglalkozásokon;
- az egyéni tanulmányi rendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de a félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból. Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény szakmai programjában található követelményrendszerével.

Az értékelés szabályait az iskola szakmai programja határozza meg lásd a *„A nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési és értékelési rendszere”* fejezetben.

Ha az egyéni tanulmányi rend tartama alatt a tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi

követelményeket, a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti tankötelezettségét.

2.5.7. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek - képességfejlesztés, tehetséggondozás, felzárkóztatás, értékközvetítés

Az alcímben jelzett feladatok megvalósítása a lehetőségek, az alkalmak, a technikák és az eszközök széles tárházát öleli fel.

Az oktatói testület által közösen vállalt célok egyik meghatározó eleme a *képességfejlesztés.* A tanuló sorsát kezdettől determinálja, hogy milyen iskolába került, melyik osztályba vették fel, s kik lettek az oktatói. A belépés feltételét, a képességek és ismeretek meghatározott szintjét magával hozta a családból és az általános iskolából, ám a képességek tudatosabb kiaknázása a középiskolában történhet. A képességfejlesztés elszakíthatatlan a *tehetséggondozástól.*

Régi tapasztalat, hogy a tanulás megtanítása a középiskolás évek kezdetén újra esedékes. A tanulási technikák elsajátíttatása a legjobb képességű tanulóinknál is elengedhetetlen. Erre - tantárgyától függetlenül - minden oktatónak törekednie kell.

Az emelt szintű érettségi követelményeire történő felkészítés többlet óraszámokkal és új módszerekkel szolgálja a képességfejlesztést.

Az iskolai képességfejlesztést segítik elő a szakmai, matematikai és fizikai ismeretek, illetve a humán tantárgyak fakultáció keretében történő közvetítése. A tanulók csoportbeosztását az osztályban tanító oktatók véleményének meghallgatásával az osztályfőnök készíti el. A csoportbeosztást behatárolja a tanulók továbbtanulási szándéka.

A képességfejlesztés hagyományosnak nevezhető terepe a versenyek, a szakkörök, a diákkörök megszervezése, s a különböző pályázatok kiírása.
Az ismeretek és értékek közvetítése a képességek kibontakoztatásával párhuzamosan történhet. Az iskola tanulói elméleti, számítógéptermi és gyakorlati órákon sajátíthatják el az ismeretanyagot.

2.5.8. A tehetséggondozás iskolai feladatai

- Az iskolánkban tanító valamennyi oktatónak kötelessége, hogy a nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, segítse a tanuló képességének, tehetségének kibontakozását.
- Iskolánkban a tanulók tehetségének a kibontakoztatásánál fontos tényezőként szerepel a személyiségük erősségeinek és gyengeségeinek a mielőbbi megismerése.
- Programunk részét képezi az erősségek tudatosítása, a gyengeségek pótlása, fejlesztése.

- Ugyancsak fontosnak tekintjük azt, hogy tanulóink speciális készségeit felismerjük, az iskolai lehetőségeket figyelembe véve ezeket fejlesszük, illetve megfelelő helyre irányítsuk.

2.5.9. A tanórán kívüli tevékenységek szerepe a képességfejlesztésben, a tehetséggondozásban

Az iskolánk a kötelező és nem kötelező órakereten kívül tanórán kívüli tevékenységekre is ösztönzi tanulóinkat. Lehetővé teszi a tehetség, a képesség kibontakoztatását, a szociális hátrányok, a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségek enyhítését szolgáló programok beindítását. Nem titkolt cél a tanulás megtanítása mellett az iskolai élet színesítése, a szabadidő értékes és érdekes kitöltése.

Tantárgyi versenyek
Kimondottan a tehetségek érvényesülését, a szaktantárgyak népszerűsítését szolgálják az évente megrendezett szaktárgyi (OSZTV) és közismereti (OSZKTV) tantárgyi versenyek. Az elért jó eredményeket kapcsolódó tantárgyainkban is jutalmazzuk. Az országos döntőbe jutott versenyzőink számára felkészítő foglalkozásokat is szervezünk.

Közös színház- és múzeumlátogatások
A kulturális hagyományok megőrzésére, más kultúrák értékeinek megbecsülésére, a kulturális igények kielégítésére szolgálnak a közös színház- és múzeumélmények. A színházlátogatásokat sokszor a tananyaghoz illesztik, s értékes segítséget nyújtanak az irodalmat tanító oktató számára.

Könyvtárhasználat
Iskolánk könyvtárszobája gazdag kézikönyvtárral, korszerű ismerethordozókkal (CD, CD-ROM, videó) a közvetlen ismeretszerzés segítésén túl a "kitekintéshez" is elvezet. Megtanít az egész világon egyformán alkalmazható könyvtárhasználat technikájára. Közvetett segítséget nyújt az internet adatbázisainak használatához is. A mindenkori 9. évfolyam osztályai szervezett könyvtári órákon tájékozódhatnak az iskolai könyvtárhasználatról.

Osztálykirándulások
Földrajzi adottságaink, hazánk különböző tájainak megismerését szolgálják az évente megszervezett osztálykirándulások. A 9-11. évfolyam osztályai az utolsó tanítási héten, a végzősök ősszel kirándulhatnak. Célszerű a középiskolás évek során az ország különböző tájait bejárni, ill. komplex programokat (túra, városnézés, sport, múzeumlátogatás stb.) összeállítani. A kirándulások tehát a kellemes és a hasznos időtöltést egyaránt szolgálják.

Szabadidősport
Az iskolai szabadidősport helyszíne a tornaterem, az udvaron lévő szabadtéri kondi park és a kondicionáló terem. Az iskolában alapvetően labdarúgás, kosárlabdázás, röplabdázás, asztali teniszezés és erőfejlesztő gyakorlások valósíthatók meg. A versenyszerűen sportolók az iskolai labdarúgó és röplabda csapatokban is bizonyíthatják tehetségüket.

Iskolai szintű szaktárgyi versenyek

A versenyek megrendezéséről a munkaközösségek döntenek, a verseny időpontját és jellegét munkatervben rögzítik, a szaktárgyi verseny selejtezőjét képezhetik magasabb szintű versenyeknek.

Tanulmányi kirándulás
A tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, szakkörre, versenyekre és tanulmányi kirándulásokra biztosított órakeretet az adott tanévben aktuális igények alapján állítjuk be a tantárgyfelosztásba.
A szerteágazó versenyrendszerben az iskola számára elengedhetetlen feladat a versenyek közötti szelektálás, a versenyzői réteg szélesítése.

2.5.10. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Iskolánk tanulói között minden évfolyamon találhatók tanulási kudarccal küzdő diákok. Ez a tény a felzárkóztatás pedagógiai feladata elé állítja az intézmény valamennyi oktatóját. A felzárkóztatás kiinduló pontja az okok feltárása, a tanulási gondokkal küzdő tanulók felismerése.

2.5.10.1. A tanulókat megismerő (feltérképező) tevékenység

A 9. évfolyamon, az év elején, tantárgyi felmérésekkel megvizsgáljuk a tanulók felkészültségét annak érdekében, hogy milyen szintű felzárkóztató foglalkozásokkal tudjuk segíteni az arra rászorulókat.

2.5.10.2. A tanulókat segítő tevékenységek

- Az iskola ellátja a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásával kapcsolatos tevékenységeket. Felzárkóztatás szervezhető a tanórán (differenciált egyéni és csoportos foglalkoztatással), a nem kötelező tanórai foglalkozás keretében a tanuló érdeklődése, igénye szerint, illetve egyéni - egy-három tanuló részére szervezett - foglalkozások keretében.

- A tanulási nehézségek enyhítését, a felzárkóztatást az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó délutáni foglalkozások, a korrepetálások jelentik. Az évről-évre újra meghatározott, oktatók vezetésével szervezett korrepetálási programok lehetővé teszik a gyengék, ill. a tanórákat mulasztók számára a tantárgyi lemaradás megszüntetését. Az egyes foglalkozások gyakorlásból, a felvetődött kérdések megválaszolásából, ill. a tananyag újra magyarázásából állhatnak.

- A tanulási, beilleszkedési, és magatartási zavarokkal küzdő tanulók számára a nevelési tanácsadóval együttműködve - szükség esetén - iskolapszichológus segítségét kérjük. Segítünk a gyerekeknek megtalálni azokat a szakértő szervezeteket (alapítványokat), amelyek segítséget tudnak nyújtani.

- Külön figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási - nevelési feladataira, az egyéni problémák kezelésére. Számukra egyéni fejlesztési lapot írunk.

- A pályát tévesztett és a tanulmányi nehézség miatt iskola-változtató szándékú tanulókat segítjük a befogadó intézmény megtalálásában. Az eltanácsolás lehetőségével csak végső esetben élünk.

2.5.10.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásával kapcsolatos céljaink

- Ezeknek a tanulóknak döntő többségét legalább egy szakmai bizonyítvány megszerzéséig eljuttatni.
- Hátrányaik ellenére kialakítani bennük – legalábbis megpróbálni – az élethosszig tartó tanulás igényét.
- Maximális segítséget nyújtani ahhoz, hogy a társadalomban való beilleszkedésük minél sikeresebb legyen.
- Ha az mégsem sikerülne az iskolán belül, akkor iskolarendszeren kívüli képzésbe kell megpróbálni bevonni őket.

2.5.10.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásával kapcsolatos feladataink

Feladatunk a tanulók kudarcélményeinek olyan mértékű csökkentése, hogy az iskola követelményrendszerének megfeleljenek.
Ahhoz, hogy ezt teljesíteni tudjuk, az alábbi feladatokat kell megoldanunk:

- Már a kezdet-kezdetén fel kell mérni a tanulók szociokulturális környezetét, amely döntő tényező a tanulási kudarcok kialakulásánál.
- Alaposan fel kell térképeznünk a tanulók megértő képességét, készségeit, személyiségjegyeit, s ezek alapján kell meghatároznunk a konkrét teendőket.
- Minden lehetőséget ki kell használni annak érdekében, hogy a szülői házzal az oktató (elsősorban az osztályfőnök) aktív kapcsolatot teremtsen.
- Fel kell mérni milyen akadályai vannak a tanuló otthoni tanulásának, mik okozzák az alacsony hatékonyságot tanulmányi munkájában.
- Döntőnek tartjuk, hogy iskolánk értékelési rendszere motiválóbb, pozitívabb legyen s ne negatív, büntető jellegű.

2.5.10.5. A felzárkóztatási program értékelése

A felzárkóztatási program eredményességéről az osztályfőnökök folyamatos visszajelzéseket szereznek, s a félévenként megrendezésre kerülő osztályértékelő értekezleteken számolnak be. A tanácskozáson az osztályban tanító oktatók és az osztályfőnök kölcsönösen tájékoztatják egymást, s közösen döntenek a további intézkedésekről.

Az osztályfőnökök a szülők bevonásával tanulónként értékelik a felzárkóztatást segítő program eredményességét.

2.5.11. Integrált nevelés - oktatás

A sok súlyos nehézségekből kiindulva, s azok megoldására törekedve határoztuk el az integrált nevelést, oktatást. A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák oktatóinak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés-specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság" alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási - tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő, pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező oktató, aki
    a) a tanagyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
    b) egyéni fejlesztési lapot szükséges készíteni, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
    c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükségletekhez igazodó módszereket alkalmaz;
    d) egy - egy tanulási, nevelési helyzet, gond megoldásához alternatívákat keres;
    e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedéshez;
    f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.
- Intézményünkben az együttnevelést segítő oktató a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez felméri a tanulók egyéni képességeit, a hiányos képességek, részképességek ismeretében egyéni fejlesztési tervet készít. A terv alapján ütemezett feladatok, tevékenységek elvégzését dokumentálja. Tanulói portfóliót készít, mely tartalmazza az egyéni fejlesztési terveket, bemeneti-kimeneti mérések eredményeit a központilag kiadott nyomtatványokon. Az osztályfőnököket, oktatókat, szülőket időközönként tájékoztatja a fejlesztés eredményeiről. Munkájához a GINOP 6.2.3. projekt kapcsán kapott segítséget. Fejlesztő játékokat, babzsák fotelt, tároló dobozt, szőnyeget melyekkel komfortosabbá tehetjük a fejlesztő foglalkozáshoz használt termet, valamint a fejlesztő játékokkal motiváltabbak a tanulók a foglalkozásokon való aktív részvételre.

Az integrációs és képesség kibontakoztató pedagógiai rendszer három elemből tevődik össze.

Az első rész a heterogén intézményi közeg kialakítását, az „alkalmazást” jelenti. „Kiket kikkel” szeretnénk integráltan oktatni. A tanulók a pedagógiai szakszolgálat tanácsára és szakvéleménye alapján kerülhetnek az iskolába. Főszabály a sajátos nevelési igényű tanulókat normál osztálykeretben oktatni, de speciális tanulói csoportokat is működtetni. Az osztály kialakításánál a hátrányos helyzetű gyerekek aránya 50%, aminek fokozatosan csökkennie kell 25%-ra. Intézményünk esetében ez úgy valósulhat meg, hogy több osztályra is kiterjesztjük az integrációs felkészítést. Iskolánk, mint az integráló intézmény, minden szülővel kapcsolatban áll, az oktatói testület pedig csapatban dolgozik. Ez azt jelenti, hogy együttműködési, partnerségi kapcsolatok kiépítése történik mind az oktatói testületen belül, mind pedig a külső szereplőkkel, a szülői házzal, a helyi családsegítő szolgálattal, szakszolgálattal, más közoktatási intézménnyel.

A pedagógiai rendszer második része a tartalmi elemeket fogalmazza meg. Az intézménynek képességfejlesztő programokat kell működtetnie. Annak értékelése helyett, hogy „mit nem tud a tanuló” a „miben jó” kerül előtérbe. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában a „lépésről lépésre” elvét és módszerét használjuk. Egyéniesített, rendszeresen alkalmazott és körültekintően ellenőrzött nevelési, oktatási folyamat megvalósítására törekszünk. A tanulást segítő fejlesztés, az eszközjellegű és szociális kompetenciák fejlesztését követik az integrációt segítő, tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek. Ide tartozik a mentori rendszer működtetése, művészeti körök kialakítása és együttműködés civil művészeti iskolák programjaival. A programok kialakításában a multikulturális tartalmak is helyet kapnak. A tanulók értékelési rendszerében is változás történik. Megjelenik a szöveges értékelési rendszer, az árnyalt értékelés, az egyéni fejlődési napló. Az oktatók külső szakemberek segítségével egyéni nevelési célokat és tervet határoznak meg, melyek teljesülését illetve a tanulók magatartását, fejlődését folyamatosan nyomon követik és értékelik. Az oktatók meghatározott időnként szakmai megbeszéléseket (esetmegbeszélés, módszertani továbbképzés) tartanak külső szakember bevonásával.

A rendszer harmadik összetevője a program ellenőrzése az eredmények szempontjából. Mindenképpen fontos, hogy legyen utánkövetés, hogy lássuk mi lesz a tanuló sorsa, mert a hátrányos helyzetű tanulók nagy számban maradnak ki a középfokú oktatási intézményekből. Tehát már nemcsak a beiskolázás lényeges, hanem az is, hogy egy-két év múlva is ott tanulnak-e a tanulók, vagy sem.

2.5.12. Dobbantó program és műhelyiskola

A *Dobbantó program* célja, hogy az oktatás vagy a munka világába visszavezető, a sikeres egyéni életút megtalálásához eljuttató lehetőséget biztosítson az ebben a programban résztvevő diákjainknak.
A Dobbantó program az általános iskolát el nem végzőknek biztosítja az alapkompetencia fejlesztést, amelyet követően a műhelyiskolába lehet továbblépni.

A Dobbantó programban az a tanuló vehet részt, aki tizenötödik életévét betöltötte és alapfokú végzettséggel nem rendelkezik. Egyéb, az általános iskolában elvégzett

osztályok számára vagy a programban való részvétel felső korhatárára vonatkozó korlátozás nincsen.
A programban egyénre szabott, gyakorlatias, csapatmunkára épülő fejlesztés történik, rugalmas rendben, új szemléletű értékeléssel.
A Dobbantó program keretében a szakképző iskola előkészítő évfolyamán alapkompetencia-fejlesztés történik, ahol mentor tanár közreműködésével minden tanuló egyéni, a saját képességeinek és terveinek megfelelő fejlesztést kap.

Ezt követően a tanuló tovább léphet a *műhelyiskolai képzés*be, ahol részszakmát tanulhat. A tanuló az oktatás sikeres befejezése után részszakképesítést szerezhet, majd a szakképzési évfolyamon folytathatja tanulmányait.
A részszakma megszerzéséről kiállított szakmai bizonyítvány államilag elismert alapfokú végzettséget és szakképesítést tanúsít, valamint legalább egy munkakör betöltésére képesít.

2.5.13. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A gazdaság szerkezetváltozásával, a piacgazdaságra történt átállással a szülők könnyen munkanélkülivé válhatnak, így mind több gyermek kerül nehéz anyagi helyzetbe, mely az egészséges testi-lelki fejlődését és tanulását hátráltathatja. Ezek a tanulók nagy tapintatot igényelnek, hiszen sok esetben szégyellik helyzetüket, melybe önhibájukon kívül kerültek. A segítségre szorulók általában munkanélküliek, alacsony jövedelműek, rokkantnyugdíjasok vagy szociális ellátásban részesülő szülők köréből kerülnek ki.
A szociális hátrányok leggyakoribb megnyilvánulási formái: a szegénység, az egykeresős és csonka családok, az ösztönzés hiánya, az életkilátások csökkenése. Az iskola életében fontos kérdés az esélyek kiegyenlítése, a hátrányok csökkentése, a társadalmi egyenlőtlenségek hatásainak enyhítése.

Az iskola oktatóinak a tanulók anyagi veszélyeztetettsége feltárásával kapcsolatos feladatai:

- A tanuló osztályfőnökének kiemelten fontos feladata, hogy mielőbb feltárja az osztályban fellelhető veszélyeztetett helyzetben levő családi körülményeket.
- Ezt követően az anyagi veszélyeztetettséget jelenti az igazgatónak.
- Az ilyen jellegű feladatok ellátása, az osztályban tanító valamennyi oktatónak kötelessége.
- Az igazgató eljárást indít a tanuló lakó-, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat Járási hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében.

2.5.13.1. Hátránykompenzáció

Felvilágosítás nyújtása a szociális juttatások lehetőségeiről (rendszeres gyermekvédelmi támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, gyermektartásdíj megelőlegezése, otthonteremtési támogatás).

*Természetbeni ellátások (*kedvezményes étkeztetés, ingyenes tankönyv biztosítása).

*A szociokulturális hátrányok enyhítése (*a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása, jól felszerelt könyvtárral a kulturális hiányok pótlása, tanácsadás, a közösségek életének támogatása, felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése, pályaorientációs tevékenység, felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése).

- Kapcsolatfelvétel a szakszolgálati intézményekkel.

- Drog- és bűnmegelőzési programok szervezése.

- Pályázatok figyelése, nyomon követése, részvétel a pályázatokon.

- Kollégiumi elhelyezés és ellátás biztosítása.

- Ösztönzés a különféle tanulmányi ösztöndíjak elnyerésére.

- A tanulási folyamat tervezésében minden tanuló tényleges részvételének biztosítása (csoport, páros, egyéni munkaforma).

- Személyes beszélgetésekkel a problémamegoldó képességek fejlődésének elősegítése.

2.5.13.2. A tanulók szociális helyzetén alapuló igazgatói döntések előkészítésével kapcsolatos feladatok

- Az iskola vezetője a tanuló szociális helyzetét figyelembe véve a tandíját csökkentheti.
- A fentieken túlmenően az igazgató az osztályfőnök javaslata alapján egy tanévre szóló ingyenes tankönyvhasználatot biztosíthat, a könyvtári állományban levő könyvekből.

2.6. A tanulók szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi jogainak rendje

A Diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési - oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. Az iskolai diákönkormányzat véleményét a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020.(II.7.) Korm. rendelet 216. § (4) bekezdése szerint

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- házirend elfogadásához,

- a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott egyéb ügyben ki kell kérni.

Intézményünkben a fentiek a következőkben valósulnak meg:

- Javaslatot tehetnek a tanulók a gólyahéttel, gólyaavatóval, Zsoldos napi és DÖK napi programokkal kapcsolatban.
- Évente két alkalommal (október, február) DÖK gyűlés keretében a tanulók felvilágosítást, tájékoztatást kapnak az iskolában történt, illetve zajló változásokról (pl. felújítás, az érettségi, szakmai vizsga szabályainak változásáról).
- Évi egy alkalommal a Diákparlament összehívásra kerül, ahol a diákok képviselőiken keresztül az igazgatótól kérdezhetnek, véleményt nyilváníthatnak.

2.7. A tanulónak, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének, az oktatónak és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formái

2.7.1. A szülők, a tanulók és az oktatók együttműködésének formái

Az iskola oktatói és a kollégium tanári közössége, a szülők és a tanulók szervezetei között az elmúlt évek hagyományai alapján élő munkakapcsolat alakult ki. A kapcsolatokat törvényi előírások, az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata és a Házirend szabályozza.

Az együttműködés alapvetően a nevelési - oktatási információcserén alapszik. Meghatározóak a tanulók személyiségfejlesztésének, szociális veszélyeztetettségének, életkori sajátosságainak kérdésköréből adódó nehézségek. A tehetséges és különleges képességű tanulók felkarolása ugyanolyan fontosságú feladat, mint a beilleszkedési problémákkal küzdők, vagy a tanulási kudarcoknak kitett tanulók segítése. Az együttműködés során közösen kell törekedni az oktatási - nevelési célokban megfogalmazott normák elfogadtatására, a kulturált viselkedés kialakítására, a deviáns magatartás megelőzésére. Biztosítani kell a szülők részvételét az iskola közösségformáló és nemzeti öntudatra nevelő programjában.

A szülők írásbeli tájékoztatása:

Az intézmény vezetői, az oktatók és az osztályfőnökök a digitális napló vezetésével tesznek eleget tájékoztatási kötelezettségüknek. A szülővel való kapcsolatfelvétel telefonon, írásban vagy a digitális napló révén küldött elektronikus levéllel történhet.

Az osztályfőnök a digitális naplóba tett bejegyzés, a digitális napló üzenetküldő funkciójával vagy elektronikus levél útján értesíti a szülőket a tanuló gyenge vagy hanyatló tanulmányi eredménye, vagy súlyos fegyelmi vétsége esetén. Az osztályfőnök a digitális napló útján tájékoztatja a szülőket a fogadóórák, a szülői értekezletek időpontjáról és más fontos eseményekről lehetőleg egy héttel, de legalább öt munkanappal az esemény előtt.

A szülőkkel való kapcsolattartás színtere lett az utóbbi időben a messenger is. A legfontosabb

információkat az osztályfőnök az osztály messenger csoportjában is közzé teszi. Mivel a szülők ezt a kapcsolattartást használják a mindennapokban, így ezen a csatornán jutnak el hozzájuk a leghamarabb a szükséges információk.

2.7.1.1. Az együttműködésben résztvevő szervezetek formái

- *Oktatói szervezetek*: oktatói testület, munkaközösségek.
- *Diák szervezetek:* Diák Önkormányzat (DÖK).
- *Képzési tanács:* szülők képviselői, tanulók képviselői, oktatói testület képviselői választják.

2.7.1.2. Az iskola és a szülők közötti együttműködés legfontosabb területei

- szülői értekezletek, fogadóórák,
- egyéni információcsere- oktatók egyéni fogadóórája (osztályfőnök – szaktanár - szülő),
- békéltető és fegyelmi tárgyalások egyeztetése.

2.7.1.3. Együttműködési keretek a szülők és az iskola között

- szülői értekezletek (félévente legalább egy alkalommal),
- oktatói fogadóórák (félévente egy alkalommal),
- egyéni oktatói fogadó órák heti rendszerességgel
- projektnapok, osztályon belüli projektprogramok,
- érettségi és szakmai szóbeli vizsga,
- ünnepségek, versenyek.

2.7.2. Együttműködési keretek az iskola és a kollégium között

- az osztályfőnökök és a tanulók kollégiumi nevelőtanárai közötti kapcsolat,
- a nevelési feladatok egyeztetése érdekében időszakosan az osztályfőnöki munkaközösség, a kollégium vezetője és a nevelőtanárok megbeszélése (negyedévente legalább egy alkalommal).

2.7.3. Együttműködési keret a Diákönkormányzattal

- oktatási - nevelési programok és dokumentumok megbeszélése, véleményezése
- információcsere (igazgató-diákok)

2.7.4. Kapcsolat az általános iskolákkal

- az általános iskolás diákok részére nyílt napot,
- szakmacsoportos bemutatót,
- versenyeket szervezünk.

Az intézményünkben folyó szakmai munkáról, az indítani kívánt szakmákról tájékoztatjuk az általános iskolák vezetőit, tanárait évente személyes felkereséssel, iskolánk képzési kínálatát bemutató prospektusok eljuttatásával.

2.7.5. Kapcsolattartás a Szegedi Pedagógiai és Oktatási Központtal

- szaktanácsadás, tantárgygondozás
- tanulmányi versenyek
- továbbképzések
- pedagógiai tájékoztatás
- tanügy-igazgatás

A Szegedi Pedagógiai és Oktatási Központtal a kapcsolatot az igazgató, vagy a helyettesei ápolják a felsorolt esetekben. A kapcsolattartás formái legtöbbször email, telefonon történő megbeszélés.

2.7.6. Együttműködés a gyakorlati helyet biztosító cégekkel, vállalkozásokkal, duális partnerekkel

A szakképesítéshez kapcsolódó munkatevékenységek gyakorlatban történő elsajátítása a gyakorlati képzésen keresztül valósul meg.

A gyakorlati képzés formái a *duális képzés* elveinek figyelembevételével kerül megszervezésre, az ágazati alapképzési szinten az iskolai tanműhelyben. Az ágazati alapképzés teljesítése a gazdálkodó szervezeteknél, egyéb szervezeteknél történik. Tanműhelyi képzés az alapképzés után csak abban az esetben fordulhat elő, ha külső képzőhely nem biztosított.

Külső gyakorlati képzési tevékenységgel összefüggésben tanulószerződésben vagy együttműködési megállapodásban, felmenő rendszerben tanulói munkaszerződésben rögzítik a képzési feladatokat és felelősségi köröket.

Ha a gyakorlati képzés tanműhelyben vagy kifutó rendszerben tanulószerződéssel, szakképzési munkaszerződéssel tudnak diákjaink részt venni a duális képzésben. A tanműhelyben, vagy az szakképzési munkaszerződéssel folytatott gyakorlati képzésért az iskola a felelős. Felmenő rendszerben tanulói munkaszerződéssel vesznek részt a tanulók a duális képzésben, ebben az esetben a képzésért a gazdálkodó szervezet a felelős.

A gyakorlati képzés feladatainak koordinációját, valamint a szervezési ellenőrzési, kapcsolattartási feladatokat az intézmények gyakorlati oktatásvezetője végzi. A gyakorlati oktatásvezető munkájában az intézmény oktatói- különös tekintettel az osztályfőnökre, szakoktatókra, gyakorlati oktatókra- közreműködnek.

A képzőhelyek látogatását a gyakorlati oktatásvezető az ellenőrzési terv alapján végzi, amely az éves munkaterv mellékletét képezi. A kapcsolattartás a feladatellátás zavartalan lebonyolítása érdekében egyéb időpontokban is megvalósulhat.

Feladatok:

- Gyakorlati képzés működtetése a duális képzés elveinek megfelelően.
- A duális képzés érvényesülésének fejlesztése a szakképzési centrum feladatellátásában.
- Gyakorlati képzőhelyekkel való kapcsolattartás biztosítása.

- Együttműködés a gyakorlati képzés szervezésében az illetékes kamarával, egyéb szakmai szervezetekkel.
- A tanulók támogatása a képzőhelyek keresésében.

2.8. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga követelményei, szabályai

2.8.1. A vizsgaszabályzat célja, hatálya

A tanulmányok alatti vizsgák célja: azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük, érdemjegyeik alapján nem lehetett meghatározni.
Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra,* azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*
- *pótló vizsgákra* vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit az oktatói testület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit az oktatói testület határozatával javítóvizsgára utasít,
- aki pótló vizsgára jelentkezik,
- kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- kiterjed továbbá az intézmény oktatói testületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

2.8.2. Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak:

- ha a tanítási év során a jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta az oktató megállapítani,
- felmentést kapott – kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól,
- engedélyt kapott arra, hogy egy, vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben is, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az Intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek

tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

2.8.3. Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres tovább haladásnak, illetve a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két időpontot kell kijelölni.

2.8.4. Javítóvizsga

A javítóvizsga szabályai:

- Ha a tanuló tanév végén – legfeljebb három tantárgyból- elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.
- Javítóvizsga augusztus 21. és augusztus 31. között – egyeztetett időpontban szervezhető.
- Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola honlapján közzé kell tenni.
- A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

2.8.5. Pótló vizsga

Abban az esetben tehető, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/javító/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

2.8.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A tanuló alapvető joga, hogy tanulmányai során oktatóitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tegyen.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője– a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból/tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

2.8.7. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll

- elnök,
- kérdező szaktanár,
- ellenőrző szaktanár.

A vizsgabizottság által ellátandó feladatok:
az elnök

- felel a vizsga jogszerű megtartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el.

a kérdező szaktanár

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet,
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

az ellenőrző szaktanár

- lehetőség szerint szakos oktató,
- felel a vizsga szabályszerűségéért.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

2.8.8. Írásbeli vizsgák általános szabályai

- A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- A feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot.
- A feladatlap megoldásának ideje 60 perc.
- A vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.
- Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük legalább 10 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgán szabálytalanságot követ el, a felügyelő oktató e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak.

Az írásbeli vizsga javítása:

- Az oktató az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot.
- Ha az oktató arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapra és értesíti az igazgatót.

2.8.9. A szóbeli vizsga általános szabályai

- Egy napon három szóbeli vizsga tehető le.
- A vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie.
- A vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helyiséget kell biztosítani.
- A szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre.
- A felkészülési idő legalább 30 perc, kivétel az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő.
- A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja.
- A felelet maximum 15 percig tarthat.
- Ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz.
- Két tantárgy között a vizsgázónak 10 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít, és a vizsgabizottság dönt a szóbeli eredményéről.
- Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

2.8.10. Gyakorlati vizsga általános szabályai

- A gyakorlati oktatásvezető oktatónak kötelező a vizsgázót tájékoztatni a gyakorlati vizsga rendjéről.
- A gyakorlati vizsgát a vizsgafeladatok számától függetlenül egy érdemjeggyel kell értékelni.

2.8.11. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

A vizsgatárgyak követelményrendszere:

- Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény Szakmai Programjában található követelményrendszerével.
- Az értékelés szabályait az iskola Szakmai Programja határozza meg „A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, formái” fejezetben.

A tanulmányok alatti vizsgán az Szkr. 296.§ hatálya alá tartozó tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.
A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Szakmai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

2.8.12. Alkalmassági vizsga

A rendészeti szakmacsoportba felvételt nyer, vagy a katonai alapismeretek tantárgyat tanulhatja és részt vehet katonai önvédelem oktatásban, aki megfelel:

- az egészségügyi alkalmassági vizsgán,
- a fizikai - erőnléti alkalmassági vizsgán (futás, fekvőtámasz, hanyatt fekvésből felülés),
- részt vesz egy kötetlen elbeszélgetésen (általános intelligencia, kommunikációs készség, honvédségről - rendőrségről kialakult kép), amely nem tekinthető szóbeli felvételi vizsgának.

A szakképző iskola a felvételt a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerint egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítéséhez kötheti. A pályaalkalmassági követelményeket a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni.

2.9. A felvétel, valamint a tanuló átvételének szabályai

2.9.1. Belépés az iskola induló évfolyamára

A 8. osztály sikeres elvégzése szükséges a technikumi, valamint a szakképző iskolai 9. évfolyamos osztályainak elkezdéséhez. Iskolánk központi írásbeli matematika és magyar nyelv tantárgyakból és szóbeli vizsgát nem kér technikumi jelentkezés esetén.
A Dobbantó programban az a tanuló vehet részt, aki a megelőző tanév utolsó napjáig a 15. életévét betöltötte és alapfokú végzettséggel nem rendelkezik.
Műhelyiskolába a tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy tanulmányokat akkor folytathat, ha alapfokú végzettséggel nem rendelkezik, és a szakképző iskola dobbantó programját elvégezte, vagy alapfokú végzettséggel rendelkezik és a 16. életévét betöltötte.
Két éves technikusi képzéseinkre azok a személyek jelentkezhetnek, akik érettségi bizonyítvánnyal rendelkeznek.
Két éves érettségi vizsgára felkészítő képzésünkre azok a személyek jelentkezhetnek, akik iskolarendszerű szakmai végzettséggel rendelkeznek.
Az intézménybe történő felvétel a létszámhatárok figyelembevételével mindig az adott évben kiadott beiskolázási tájékoztató alapján történik.

2.9.2. Az intézménybe lépés más iskolából az iskola felsőbb évfolyamaira

- Jelentkezni az iskolába a technikumi, vagy szakképző iskolai bizonyítvánnyal lehet.
- Gimnáziumi bizonyítvánnyal 9. évfolyam végéig, különbözeti vizsga letétele után léphet be 10. évfolyamra technikumi képzésünkbe.
- Kiskorú tanulóknál szülői/gondviselői hozzájárulása is szükséges az átvételhez.
- Külföldi bizonyítvány a honosítása után érvényes.
- Különbözeti vizsga írásban és/vagy szóban történő letétele kötelező, ha a tanuló az adott tantárgyat nem tanulta vagy nem megfelelő óraszámban/tartalommal tanulta.
- Kötelező szakmai gyakorlatok pótlólagos elvégzése szükséges az adott évfolyam teljesítéséhez.

2.9.3. Az iskolán belüli átlépés más osztályba, csoportba

Az egyik osztályból a másikba történő átlépés a szakot oktató javaslatára, illetve különbözeti vizsga letétele után lehetséges.
A csoportbontásban tanított tantárgyak esetében a csoportok közötti átjárás a szülő kérésére, a tantárgyat oktató javaslatára és a vezetőség elbírálása alapján történhet.

- A tanuló magasabb évfolyamára lépéséről az oktatói testület osztályozó értekezleten dönt.
- A tanuló magasabb évfolyamba, ill. szakképzési évfolyamba akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- Az iskola magasabb évfolyamába, ill. szakképzési évfolyamába belépő tanulót nem kell beíratni.
- Szakképző évfolyamokon a már meglévő szakképesítéssel rokon munkakörök tanulmányi követelményeit – igazgatói engedéllyel – egy tanév alatt teljesítheti a tanuló.
- Általánosan érvényes a következő szabály:
  Az a tanuló, aki a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott (1-3 tantárgy), javítóvizsgát tehet. Ha javítóvizsgája nem sikerül, akkor a tanuló évfolyamot ismételhet illetve ha tanköteles tanulóról van szó, akkor köteles az évfolyamot megismételni.
- Csak javítóvizsga letételével folytathatja a tanuló a tanulmányait, ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távolmaradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.
- Szakképző évfolyamon szakmai gyakorlatból a tanuló akkor tehet javítóvizsgát, ha az oktatói testület – a gyakorlati képzést szervezőjének egyetértésével – engedélyezte.
- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást, vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

3. Egészségfejlesztési program

3.1. Az egészségfejlesztés

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

3.1.1. Az iskola egészségfejlesztési célja:

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíteni a tanulók és az oktatói testület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést kialakítani a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Egészséges környezetet, az iskolai egészségnevelést és az iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosítani, ezekkel párhuzamosan együttműködni a helyi közösség szakembereivel, és részt venni az ide vonatkozó programokon, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programok kidolgozása. Kiemelt jelentőségű az egészséges étkezés, a testedzés és a szabadidő hasznos eltöltése, valamint a társas támogatás, a lelki egészségfejlesztés és tanácsadás zavartalanságát biztosító programok megvalósítása.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlat megvalósítása, amely tekintetbe veszi az oktatók és a tanulók jóllétét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előre jutást.
- A diákok segítése, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségmegőrzése; a helyi közösség vezetőivel való együttműködés úgy, hogy az utóbbiak megértsék: a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését és a tanulást.
- Tolerancia és segítőkész magatartás kialakítása a beteg vagy fogyatékkal élő embertársak iránt.
- Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.
- Az egészségnek ezek a meghatározásai rendkívül ambíciózusak, és mindenképpen egy kívánatos folyamatot határoznak meg, melyben a társadalom egészére vonatkozóan rövid és hosszú távon feladatok hárulnak mindannyiunkra.

3.1.2. Az egészségfejlesztés tartalma

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit.

A WHO meghatározása szerint az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák. Az egészségfejlesztés átfogó társadalmi és politikai folyamat, mely nemcsak az egyének képességeinek és jártasságának erősítésére irányuló cselekvéseket foglal magába, hanem olyan tevékenységeket is, amelyek a társadalmi, környezeti és gazdasági feltételek megváltoztatására irányulnak azért, hogy azoknak a köz és az egyén egészségére gyakorolt hatása kedvező legyen. Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére és egészségük javítására. A részvétel nélkülözhetetlen az egészségfejlesztő tevékenység fenntartásához.

Az egészségfejlesztés fő feladata egy általánosan érvényes egészségfejlesztő politika kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése, és szemléletváltoztatás az egészségügyi szolgáltatásokban.

3.2. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési - oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi - lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési - oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A nevelési - oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a nevelési - oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi szakmai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési - oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A nevelési - oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

a) az egészséges táplálkozás,

b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,

c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,

d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,

e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,

f) a személyi higiéné

területére terjednek ki.

A nevelési - oktatási intézményekben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési - oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

A nevelési - oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi szakmai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.

A helyi egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola - egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

A nevelési - oktatási intézmény saját oktatói munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján kívül csak olyan, a nevelési - oktatási intézménnyel jogviszonyban nem álló szakember vagy szervezet programjait, alkalmazásában álló munkatársát vonhatja be tanórai vagy gyermek, tanuló részére szervezett egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik minőségbiztosított egészségfejlesztési, prevenciós programmal és az egészségpolitikáért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

3.3. Egészségnevelés

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.

Az egészségnevelés főbb területei:

- egészséges táplálkozás
- higiénés szokások erősítése, fontosságának hangsúlyozása
- aktív testmozgás, és a mozgásszervi betegségek csökkentése
- a dohányzás visszaszorítása
- alkohol- és drogprevenció
- AIDS prevenció
- mentális betegségek megelőzése

3.3.1. Az iskolaorvos, védőnő szerepe az egészségnevelésben:

1. Évenkénti szűrővizsgálat
2. Felvilágosító előadások tartása (iskolaorvos, védőnő)
3. Egyéni gondozás (cukorbetegségek, viselkedési zavarok, tanulási zavarok, szenvedélybetegségek, cardiovaskularis rizikószűrés és gondozás)
4. Testnevelési csoportbesorolás
5. Versenyekre felkészülés (csecsemőgondozás, elsősegélynyújtás stb.)
6. Kapcsolattartás az oktatókkal, a szülőkkel (kiemelten az osztályfőnökökkel)
7. Az iskolai büfé kínálatának figyelemmel kísérése, javaslattétel
8. Családsegítővel kapcsolattartás
9. Bemutató szervezése (egészséges táplálkozás)

Az egészségnevelési célkitűzések között szerepel a tanulók mentális és tanulási problémáinak felmérése, a korrekció megvalósítása.

A testi, fizikai állapot mérésén kívül a tanulási nehézségek szűrése. Gyógypedagógusi segítség igénybevétele a koncentrációzavarral, hiperaktivitással, fáradékonysággal, dislexiával, disgrafiával, discalkuliával küzdő gyerekek megsegítésére, tanulási hatékonyságuknak erősítésére.

3.4. Testnevelési órák, mindennapos testnevelés

A testnevelés az egészséges élet egyik alapeleme. Elsődleges célunk a mozgás szeretetének erősítése, a mindennapi testmozgás igényének kialakítása, ezzel az egészségtudatos magatartás jelentőségének hangsúlyozása.
Az egészségnevelési célok elérésében segít a diákok állóképesség vizsgálata. A felmérési eredmények alapján pontos képet kapunk a tanulók állapotáról. Az erőnlét fejlesztésének, az állóképesség javításának többféle módja biztosított.
Mozgási lehetőséget a diáksportkör foglalkozásain biztosítunk. Célunk a tanórán kívüli sportolási lehetőségek skálájának bővítése.

- kosárlabda csapatok edzése, osztályok, évfolyamok közötti versenyek megvalósítása
- foci csapatok edzése, osztályok, évfolyamok közötti versenyek megvalósítása
- röplabda csapatok edzése, osztályok, évfolyamok közötti versenyek megvalósítása
- kondicionáló torna biztosítása, erőnléti edzések megtartása
- házi és intézmények közötti bajnokságokon való részvétel
- pingpong, labdarúgó, aerobic foglalkozásainak támogatása

3.4.1. A tanulók fizikai állapotának mérésére használt módszerek

Sajátos a testnevelés ellenőrzése és értékelése, mivel készségtárgyról van szó. Itt az ellenőrzés folyamatos, amely a tanórai teljesítményt figyeli. Időszakos egy-egy témakör lezárását követően.

Minden évfolyamon, minden tanévben a fizikai állapot felmérése kerül sor január és május hónapok között.

A tanulók teljesítmény-felmérését a NETFIT módszerrel végezzük. A felmérés a tanulók állóképességét, izomerejét (has-, hát-, kar- és lábizomzat) méri évente kétszer, tavasszal és ősszel. A mérési eredményeket a programhoz központilag rendelt táblázat szerint kiértékeljük. A felmérés eredményét az iskolaorvos is megkapja. A felmérés lehetőséget nyújt a tanulók önmagukhoz képest történő fejlődésének, de az egymást követő évfolyamok egyre rosszabb kondíciójának megállapítására is.

A NETFIT módszer során az alábbi dimenziókban folytatunk méréseket:

Az értékelés során figyelembe vesszük:

- a tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődését,
- a tanult sportági mozgásanyag technikai végrehajtását,
- a sportjátékokban való aktív részvételt, együttműködési készséget,
- a testnevelési órákon mutatott aktivitást,
- a teljesítmények eredményességének viszonyát az előírottakhoz,
- a tanórán kívüli sporttevékenységet (iskolai sportkör, felzárkóztató foglalkozás, tehetségfejlesztő sportóra stb.)

3.5. Felvilágosítás és szemléletformálás

- Az iskolánkban a Zsoldos Nap keretén belül kívánjuk a tanulók számára elérhető közelségbe hozni az egészséges életmódot különböző előadások keretein belül, valamint futball, röplabda és ping - pong csapatverseny rendezésével.
- A természetjáró túrák szervezésével próbáljuk a diákok szabadidejét hasznosan kitölteni.
- A különböző sportkörök tartalmas és egészséges kikapcsolódást nyújtanak a diákoknak.
- Versenyeken való részvétel (sportversenyek, elsősegélynyújtó verseny) igyekszünk a motivációjukat növelni.
- Véradás diákok és oktatók részvételével („Ha vért adsz, életet adsz!”) évente két alkalommal az intézményben.
- Kiemelten biológia, testnevelés, kémia, földünk és környezete, osztályfőnöki, gyakorlati és idegen nyelvórán folyik az egészséges életmódra nevelés. Csak akkor lehetünk azonban elégedettek, ha a többi foglalkozáson törekszünk a pozitív egészségszemlélet kialakítására.
- Jól felszerelt tantermek (biológia, kémia, földünk és környezete), szertárak (biológia, kémia), könyvtár, tornaterem, kondicionáló terem, sportudvar, iskolai büfé biztosítják az egészséges életmódra nevelés tárgyi feltételeit.
- Női tanári kondicionáló tornával, férfi tanári futball rendezésével követendő példát kívánunk nyújtani tanítványaink számára.
- Az iskola egészségügyi személyzetének részvétele a szülői értekezleteken (szülők felvilágosítása a példamutatás szerepéről, a család étkezési szokásai, mozgáskultúrája, az egészség megőrzésének helye a család értékrendjében, egészséges lakókörnyezet) szintén a felvilágosítást segíti.
- Az iskolai büfé választékának ellenőrzése (gyümölcs, korpás pékáru, müzliszelet, cukormentes 100 %-os gyümölcslevek, élőflórás natúr joghurt) Kerülendő: cola, csokoládé, finomított édesipari termékek stb.
- Bemutatók szervezése (egészséges táplálkozás, természetes módszerek a szépségápolásban, gerinctorna betanítás).
- Szenvedélyekről leszoktató, önismeretfejlesztő csoportos foglalkozások szervezése.
- Dohányzásmentes oktatói testületre való törekvés.
- Oktató - diák sporttalálkozók szervezése, lebonyolítása.
- Tanulóink iskolai dohányzásának szigorított ellenőrzése a tanórák közötti szünetekben.
- Szülőcsoportok szervezése szakemberek bevonásával pl. magatartászavaros gyerekek esetén.